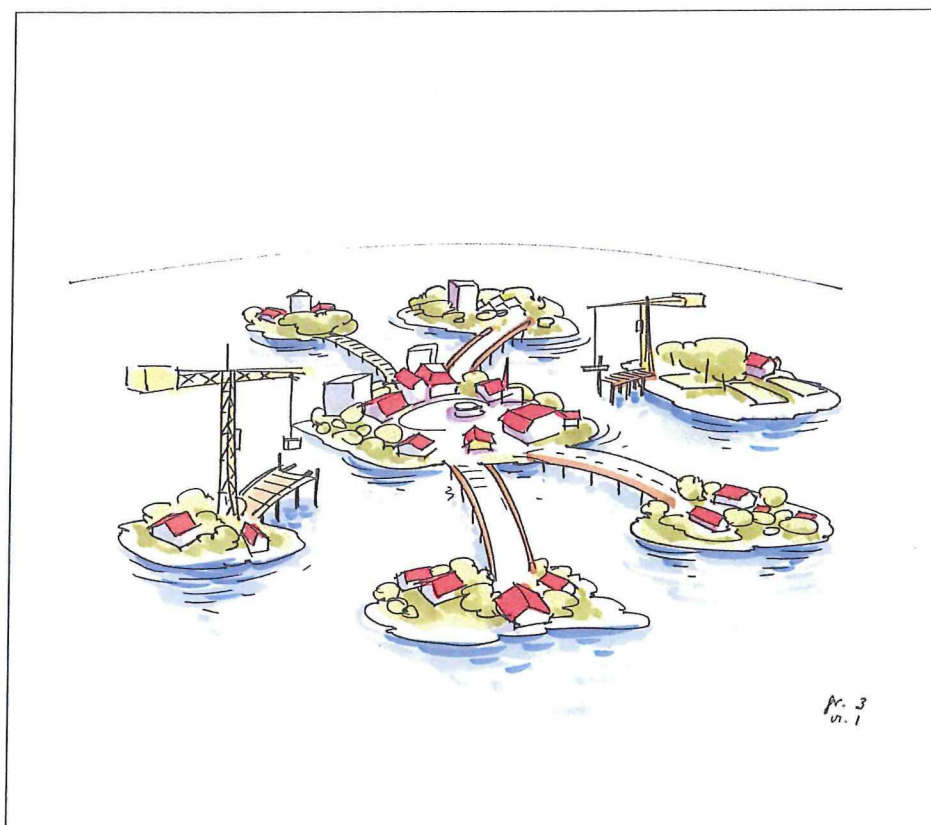
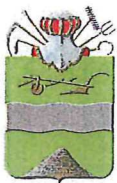

Visie voor een sociaal-culturele voorziening Soesterberg

Soest, 15 augustus 2011

Voorwoord

De inhoud van dit rapport is tot stand gekomen dankzij de inbreng van actieve bewoners in Soesterberg en betrokken organisaties op het gebied van cultuur, welzijn, onderwijs en wonen.

Door zelf, als wethouder, de sessies bij te wonen was ik in de gelegenheid om kennis te nemen van de enorme betrokkenheid en gedrevenheid van vrijwilligers in Soesterberg. Daar heb ik veel respect voor.

Onder deskundige leiding van de externe adviseur Hans Kars hebben mensen een beeld gegeven van de identiteit van Soesterberg en wat dit betekent voor een sociaal-culturele voorziening in de toekomst. Dat was eenvoudiger gezegd dan gedaan. Aangezien op de achtergrond het tekort aan ruimte en onduidelijkheden over het beheer van het sport- en spelterrein een grote rol speelden. Ook zette verschillende 'gevoeligheden' in de relatie tussen het gemeentebestuur en Soesterberg de zaak regelmatig op 'scherp'.

De rapportage is als volgt opgebouwd:

Om iets te weten te komen over hoe mensen vroeger met elkaar samenleefden in Soesterberg is er onderzoek gedaan naar de ontwikkeling van Soesterberg. Ook is gekeken welke categorieën huishoudens in de toekomst een flinke groei gaan doormaken. Dergelijke aantallen zijn nuttig om te kunnen inschatten welke huishoudens op termijn activiteiten vragen of gaan doen. Om een beeld te krijgen van de activiteiten die nu plaatsvinden in Soesterberg en de ruimte die hiervoor in gebruik is er een inventarisatie gemaakt. Tijdens de sessies onder leiding van Hans Kars zijn er vragen beantwoord om te komen tot de kernwaarden en kernkwaliteiten van Soesterberg. De antwoorden van deze vragen zijn opgenomen in dit rapport om te laten zien wat voor beelden (tekst en tekeningen) dit heeft opgeleverd. De resultaten van deze sessies zijn vertaald in de identiteit van Soesterberg en voor een sociaal-culturele voorziening.

Ik spreek de verwachting uit dat wat in deze visie staat een plek krijgt binnen 'nieuwe' stenen in de toekomst en op korte termijn al operationeel gaat worden in Soesterberg binnen de ruimten die daarvoor beschikbaar zijn.

Mw. R.T Coppes

Wethouder welzijn

Inhoud

Voorwoord.....	2
Inhoud.....	3
1. Aanleiding.....	5
2. Opdracht.....	6
2.1 Doel en resultaat	6
2.2 Uitgangspunten	6
3. Aanpak.....	7
3.1. Hoofdpijnen aanpak.....	7
3.2 Definitie identiteit Soesterberg	7
3.3 Definitie profiel sociaal-culturele voorziening.....	7
3.4. Fasering.....	7
4. Resultaten vooronderzoek	9
4.1. Inleiding	9
4.2. Ontwikkeling Soesterberg.....	9
4.3 Groei bevolking.....	9
5 Activiteiten en ruimte.....	11
5.1 Inleiding	11
5.2 Organisatie activiteiten door vrijwilligers.....	11
5.3 Sport	11
5.4 Cultuur	11
5.5 Onderwijs.....	12
5.6 Welzijn	13
5.7 Dienstverlening gemeente Soest.....	13
5.8 Vraag naar meer sociaal-culturele activiteiten.....	14
5.9 Vraag naar ruimte 2011	14
5.10 Aanbod van ruimte 2011	14
6. Resultaten identiteitsessies	15
6.1. Inleiding	15
6.2 Vooruitkomen.....	15
6.3 Soesterberg als persoon	15
6.4 Profiel van de nieuwe voorziening	16

6.5. Facilitaire functie van een nieuwe voorziening	17
7 De identiteit van Soesterberg.....	18
7.1. Inleiding	18
7.2. Huidige identiteit	18
7.3. Gewenste identiteit	18
8. Het profiel van een sociaal-culturele voorziening.....	21
8.1. Inleiding	21
8.2 Profiel nieuwe voorziening.....	21
9 Uitwerking gewenste kernkwaliteiten en kernwaarden; opties voor de toekomst.....	23
9.1 Centraal gelegen.....	23
9.2 Binnen en buitenruimte	23
9.3 Flexibele ruimte	23
9.4 Goede faciliteiten	24
9.5 Goed beheer	24
9.6 Thuisbasis en bruisend	25
9.7 Vooruitkomen.....	25
9.8 Ongebonden	25
9.9 Verbindend en regisserend	25
10 Concept sociaal-culturele voorziening Soesterberg	26
11 Hoe nu verder.....	27
Lijst met bijlagen.....	28

1. Aanleiding

Het college van B&W te Soest wil in navolging van haar collegeprogramma 2010-2014 onderzoeken wat er nodig is om te komen tot een toereikende voorziening voor sociaal-culturele activiteiten in Soesterberg. Een tweede aanleiding voor het college zijn de conclusies die staan in de Trend rapportage Soesterberg (maart 2010) van de stichting Balans. De conclusies richten zich enerzijds op de korte termijn: "er is dringend behoefte aan activiteiten en een ontmoetingsruimte voor die activiteiten." Anderzijds op de lange termijn: "... er dient een goede oplossing te komen, waar alle activiteiten zoals genoemd in de Trendrapportage uitgevoerd kunnen worden...". De stichting Balans werkt in opdracht van de gemeente Soest aan ondersteuning bij de organisatie van meer welzijnsactiviteiten in Soesterberg. Een derde aanleiding voor het college vormt de uitslag van de enquête die is gehouden in 2008 door Hart voor Soesterberg. De conclusies uit dit rapport geven ondermeer aan dat bewoners bij voorkeur een 'bruisend dorpsleven' willen in het 'dorpshart', 'met goede voorzieningen voor jong en oud'..

2. Opdracht

2.1 Doel en resultaat

B&W heeft opdracht gegeven (zie plan van aanpak versie 774877) om te komen tot een visie en een globaal programma van eisen voor een sociaal-culturele voorziening in Soesterberg op lange termijn. Dit geeft kaders waarbinnen een voorziening voor sociaal-culturele activiteiten voor Soesterberg gerealiseerd kan worden.

2.2 Uitgangspunten

Bij het opstellen van deze visie zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Organisaties die nu een rol vervullen binnen het veld van sociaal-culturele voorzieningen in Soesterberg praten mee over een visie voor een sociaal-culturele voorziening in Soesterberg (zie bijlage 1: Deelnemers project visie sociaal-culturele voorziening Soesterberg). Dit wil niet zeggen dat deze organisaties automatisch een rol (als eigenaar, huurder, aanbieder van activiteiten etc.) gaan vervullen in een sociaal-culturele voorziening in de toekomst;
- Het denken aan inhoud gaat vooraf aan het denken aan 'stenen' (mogelijke locaties). Dat wil zeggen dat de organisaties die meepraten over visie, de 'stenen' (bijvoorbeeld de marechausseekazerne) of een samenwerkingsvorm waarbinnen sociaal-culturele voorzieningen zouden kunnen plaatsvinden, 'loslaten'. Een dergelijke concretisering komt pas aan de orde in de definitiefase (globaal programma van eisen);
- De uitstraling en de toekomstige activiteiten van een sociaal-culturele voorziening zijn gebaseerd op de identiteit van Soesterberg.

3. Aanpak

3.1. Hoofdpijnen aanpak

Activiteiten en ruimtegebruik

Er zijn gegevens geïnventariseerd over de huidige sociale-, culturele- en sportactiviteiten en hoeveel ruimte hiervoor nodig is. Het resultaat hiervan is ondermeer gebruikt om te kunnen aangeven welke activiteiten noodzakelijk of wenselijk zijn in een nieuwe voorziening. De gegevens zijn verzameld door:

- Het houden van een enquête (zie bijlage 2: Vragenlijst) onder organisaties die nu een rol vervullen binnen het veld van sociaal-culturele voorzieningen in Soesterberg;
- Interviews met eigenaren/beheerders/huurders van ruimten in Soesterberg: Vredekerk, Odeon, Sint Carolusschool, Parochiehuis, Hilton Hotel, gemeente Soest (sportpark), RUM (Regiocultuurcentrum Utrecht Midden), SWOS, Balans;
- Gesprekken met woningcorporaties (Alliantie en Portaal Eemland);
- Identiteits sessies op 15 februari, 7 maart en 19 april 2011 (zie hoofdstuk 6);
- Kennis te nemen van het rapport "Resultaten enquête, reactie op Masterplan" van Hart voor Soesterberg d.d. 23 oktober 2008.

Identiteit

Het is van belang te weten voor wie een sociaal-culturele voorziening bestemd is, wat zijn kenmerken en kwaliteiten van Soesterberg en daaruitvoervloeiend wat zijn de kenmerken en kwaliteiten van een sociaal-culturele voorziening. Deze identiteitsvragen zijn op 15 februari, 7 maart en 19 april 2011 door Bureau Kars Advies voorgelegd aan organisaties (zie bijlage 1) die nu een rol vervullen binnen het veld van sociaal-culturele voorzieningen in Soesterberg of zich hebben aangemeld voor deelname tijdens de dorpsmarkt van 4 oktober 2010.

3.2 Definitie identiteit Soesterberg

Onder huidige en gewenste identiteit wordt verstaan wie en wat Soesterberg *is* en in de toekomst *zou willen zijn*:

- het gaat dan om huidige en gewenste kernkwaliteiten van de fysieke omgeving bijvoorbeeld groen, ligging etc.;
- om huidige en gewenste kernwaarden: sociaal- emotionele waarden die kenmerkend zijn voor het samenleven van bewoners in Soesterberg;
- en tenslotte om het motto, waarin de kern van de (gewenste) identiteit is samengevat.

3.3 Definitie profiel sociaal-culturele voorziening

Op basis van de gevonden (gewenste) identiteit van Soesterberg wordt het profiel van de nieuwe voorziening geformuleerd. Onder profiel wordt hier verstaan:

- de identiteit van de voorziening: de kernkwaliteiten, kernwaarden en motto van de nieuwe voorziening;
- de doelgroepen waarop zij zich richt
- de kern van de aan te bieden programma-activiteiten
- de facilitaire functie
- de samenwerking tussen de betrokken partijen

3.4. Fasering

Het onderzoek is in vijf stappen gedaan namelijk:

1. Kickoff;
2. Vooronderzoek;
3. Inventarisatie activiteiten en ruimte
4. Identiteits sessies op 15 februari, 7 maart en 19 april 2011
5. Presentatie dorpsmarkt
6. Besluitvorming gemeenteraad Soest.

3.4.1 Kickoff

Tijdens de kickoff op 27 januari 2011 is de aanpak aan de deelnemers gepresenteerd en een verkenning gedaan naar de te bespreken onderwerpen.

3.4.2 Vooronderzoek

Het vooronderzoek heeft zich gericht op het scherp krijgen van de procesmatige en inhoudelijke thema's. Werkzaamheden waren: het doornemen van relevante beleidsdocumenten en websites, het houden van dorpswandelingen en voeren van straatgesprekken en het onderzoeken van de ontwikkeling en groei van Soesterberg. Op basis van het vooronderzoek zijn vervolgens thema's geformuleerd. Deze thema's waren de basis voor de vraagstelling tijdens de identiteitsessies.

3.4.3 Inventarisatie activiteiten en ruimte

Er zijn gegevens geïnventariseerd ten aanzien van activiteiten en ruimtegebruik op het gebied van sport, cultuur en welzijn in Soesterberg. Tevens is aangegeven wat de groei van Soesterberg betekent voor het aanbieden van sociaal-culturele- en/of sportactiviteiten in de toekomst.

3.4.4 Identiteitsessies op 15 februari, 7 maart en 19 april 2011

Met de deelnemers zijn drie sessies gehouden gericht op het duidelijk krijgen van de identiteit van Soesterberg en het profiel van de nieuwe sociaal-culturele voorziening. Er is gewerkt in 4 groepen. Aan deze groepen zijn vragen gesteld over Soesterberg en een nieuwe sociaal-culturele voorziening. De antwoorden op de vragen zijn door de aanwezige tekenstudio verbeeld in tekeningen.

Op verzoek van de deelnemers aan deze sessies zijn de gemeenteraadsleden uitgenodigd om als toehoorder aanwezig te zijn.

De conceptrapportage visie voor een sociaal-culturele voorziening is met de deelnemers besproken op 19 april 2011. Tijdens deze sessie stelden de organisatoren van het vrijwilligerscafé voor om zich te presenteren tijdens de dorpsmarkt op 11 mei 2011. In co-productie met de gemeente hebben zij een folder gemaakt waarin de hoofdlijnen van het conceptrapport staan (zie bijlage 3: Folder visie sociaal-culturele voorziening Soesterberg).

3.5.5 Presentatie dorpsmarkt

De organisatoren van het vrijwilligerscafé Soesterberg hebben tijdens de dorpsmarkt op 11 mei 2011 de concept kernwaarden van Soesterberg en een nieuwe sociaal-culturele voorziening laten zien aan de hand van tekeningen. Tevens hebben zij de folder uitgedeeld waarin de hoofdlijnen van het conceptrapport staan.

3.5.6 Besluitvorming gemeenteraad Soest

De eindrapportage over de visie worden door het College van B&W voorgelegd ter besluitvorming aan de gemeenteraad van Soest. Afhankelijk van dit besluit wordt daarna gewerkt aan het opstellen van een globaal programma van eisen.

4. Resultaten vooronderzoek

4.1. Inleiding

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het vooronderzoek beschreven. Het gaat dan om de resultaten van het doornemen van relevante beleidsdocumenten en websites, het houden van dorpswandelingen en voeren van straatgesprekken en het onderzoeken van de ontwikkeling van Soesterberg en de invloed hiervan op de bevolkingsgroei van Soesterberg.

4.2. Ontwikkeling Soesterberg

Negatieve reputatie

Wat opvalt, is dat het dorp kampt met een negatieve reputatie. 'Anderen van buiten' hebben vaak geen positief beeld van het dorp: gesproken wordt over een 'gesloten en naar binnen toe gerichte gemeenschap'. De negatieve reputatie kent een lange geschiedenis. Vanuit Soest (herenboeren) gezien ontstaat 'achter de berg' een plek waar zich struikrovers en landlopers bevinden. In verschillende toonaarden wordt vanuit Soest negatief over Soesterberg verhaald (zie voor meer informatie bijlage 4: Ontwikkeling Soesterberg).

Tijdelijke verblijfplaats

Door de geschiedenis heen hebben veel mensen Soesterberg als 'tijdelijke verblijfplaats': zwervers en landlopers, circusartiesten, vliegeniers. Het lijkt iets te zeggen over de behoefte aan vrijheid en ongebondenheid in het dorp.

Anderen overheersen

Het derde wat opvalt is dat (het gevoel van) het domineren en overheersen van Soesterberg door anderen (Soest, vliegbasis) in het verleden een belangrijk thema is.

Spanningen over Dorpshuis

Verder vallen de spanningen tussen het gemeentebestuur en Soesterberg op, onder andere in verband met de ontwikkelingen rond het Dorpshuis. Zij bepalen voor een deel de sfeer in de verhouding tussen Soest en Soesterberg.

Stagnatie groei

Door de aanwezigheid van de vliegbasis Soesterberg (geluidsoverlast) was groei van het dorp Soesterberg vrijwel onmogelijk. De mogelijkheden om de stagnatie in de groei te doorbreken zijn ontstaan door het ontmantelen van de vliegbasis waardoor er geen sprake meer is van geluidsoverlast van vliegtuigen.

Uitwerking Masterplan Soesterberg

De realisatie van de Uitwerking Masterplan moet Soesterberg een nieuw Dorpshart geven ter hoogte van de kruising Banningstraat en Kampweg en zorgen voor groei en vooruitgang.

4.3 Groei bevolking

Huishoudenontwikkeling

De huishoudenontwikkeling 2010-2029 (zie schema 1: Verdeling huishoudens naar leeftijdscategorie Soesterberg pagina 10 en de tabel in bijlage 5 Ontwikkeling huishoudens) geeft het volgende beeld: Het aantal gezinnen groeit door een stijging van het aantal inwoners in de leeftijdsklasse van 45-64 jaar, die voor een deel nog thuiswonende kinderen heeft. De vergrijzing uit zich in een groei van de leeftijdsklasse 65-74 jaar en 75 jaar en ouder.

Als gevolg van de groei van het aantal huishoudens met 50 % tot 2030 is de verwachting dat het aanbod en de vraag naar sociaal-culturele voorzieningen mee zal groeien.

Bron: Woningmarktverkenning Soest ABF research, april 2011. In dit rapport is ontwikkeling van vraag naar woningen leidend op basis van trends in het verleden, waaronder migratie.

Schema 1. Verdeling huishoudens naar leeftijdscategorie Soesterberg

Leeftijdscategorie	2010	2030	Toename
<i>Aantal huishoudens</i>			
< 30	200	220	+20 (10 %)
30-44	720	990	+270 (38%)
45-64	1250	1530	+280 (22 %)
65-74	400	940	+540 (135%)
≥75	350	700	+350 (100%)
Totaal	2930	4380	+ 1450 (50 %)

Toename aantal kinderen

Het aantal kinderen in de leeftijd 4 t/m 12 jaar (basisschoolleeftijd) groeit van 761 in 2012 naar 921 in 2030.

Bron: Leerlingenprognose 2011 Pronexus, december 2010. In dit rapport is het aanbod van woningen leidend op basis van de woningbouwprognose Uitvoering Masterplan.

5 Activiteiten en ruimte

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk is beschreven welke activiteiten er in Soesterberg plaatsvinden op het gebied van sport, cultuur en welzijn en het daarbij behorende ruimtegebruik (zie bijlage 6: 'Inventarisatie activiteiten' en bijlage 7: 'Sportbehoefte Soesterberg'). Tevens is er, waar mogelijk, aangegeven wat een nieuwe sociaal-culturele voorziening kan betekenen voor het aanbieden van sociaal-culturele- en/of sportactiviteiten en dienstverlening van de gemeente Soest in de toekomst.

5.2 Organisatie activiteiten door vrijwilligers

Er is in Soesterberg een actieve groep vrijwilligers die zich inzet voor het organiseren van meerdere activiteiten in het dorp zoals het Zomersfestival, evenementen op Koninginnedag, Sinterklaasoptocht, Braderie, activiteiten in De Drie Eiken etc. Veel van deze vrijwilligers zijn daarnaast bestuurslid van een sport- of muziekvereniging. Tijdens de identiteitsessies (zie paragraaf 6.1 Vooruitkomen) gaven betrokkenen aan dat zij meer samenwerking wenselijk vinden bijvoorbeeld in de vorm van een platform, een breder netwerk. Zij zijn daarom op 1 april 2011 het vrijwilligerscafé Soesterberg gestart. Met als doel afstemming van activiteiten en het maken van een digitale activiteitenkalender.

5.3 Sport

De huidige Banninghal (1235 m²) is goed bezet en laat nauwelijks ruimte voor een extra vraag (bezetting > 90% in de avonduren maandag t/m vrijdag). Verenigingen, scholen en SWOS voeren hier sportactiviteiten uit.

Bij een toename van het aantal bewoners kunnen extra sportactiviteiten in 2020 nog deels ondergebracht worden in een nieuwe sporthal (de Banninghal wordt op termijn vervangen en krijgt een afmeting van ongeveer 1350 m²). Deze toename in vierkante meters is echter niet voldoende om de stijgende vraag naar bewegingsonderwijs door groei van het aantal leerlingen te kunnen faciliteren. In de Uitwerking Masterplan is de nieuwe sporthal gepland aan de oostzijde van Soesterberg-Noord (gebied Campus Noord). De plannen zoals die er nu liggen (Uitwerking Masterplan) gaan er van uit dat er in Soesterberg een gymzaal bijgebouwd gaat worden om aan de stijgende vraag naar bewegingsonderwijs te kunnen voldoen. De locatie die hiervoor is gereserveerd in de Uitwerking Masterplan is het Evenemententerrein (gebied Campus Zuid).

In de uren dat deze gymzaal niet gebruikt wordt voor bewegingsonderwijs kunnen sportverenigingen gebruik maken van deze gymzaal. Een aantal sportverenigingen dat nu gebruik maakt van de Banninghal zal verplaatst kunnen worden naar deze gymzaal waardoor er capaciteit in de Banninghal of, op termijn, in de nieuwe sporthal in het gebied Campus Noord vrij komt.

5.4 Cultuur

Muziek

De Djembe-club, Popkoor Allround en jongerenmuziekgroep 2xpress repeteren wekelijks in de avonduren. Sinds 2010 organiseert Soesterberg-live 6 keer per jaar muziekoptredens in de avonduren en Balans 6 keer per jaar een jongerensoos. Het koor, muziekvereniging Odeon en de Muziekring Eemland maken gebruik van de volgende podia voor hun uitvoeringen: Cabrio, Hilton Hotel, Vredekerk, Idea Soest, en Lichtpunt Abrona. Odeon beschikt over een eigen ruimte voor repetities.

De Muziekschool geeft aan leden van de Muziekvereniging Odeon muzieklessen. Er is op het ogenblik onvoldoende vraag in het dorp om het aanbod van muziekonderwijs uit te breiden.

Een aantal verenigingen gaf aan dat zij in een nieuwe sociaal-culturele voorziening een plek wil krijgen. Het gaat om het Popkoor allround, 2XPRESS, Soesterberg-live en toneelvereniging Utile Dulci. Het is nog niet zeker of de muziekvereniging Odeon meegaat naar een nieuwe voorziening, omdat zij eigenaar is van een eigen repetitieruimte.

Bibliotheekwerk

De Stichting Regiocultuurcentrum Utrecht Midden (RUM) voert het bibliotheekwerk uit in Soesterberg. Zij huren hiervoor tijdelijk een pand aan de Rademakerstraat. Soesterbergers, maar ook niet Soesterbergers, kunnen hier terecht voor het lenen van boeken. Daarnaast is de Stichting RUM ook aanbieder van kunsteducatie op basisscholen in Soesterberg. Het is de bedoeling om het bibliotheekwerk in de toekomst

te huisvesten in een nieuwe sociaal-culturele voorziening. Bij een stijging van het aantal inwoners in Soesterberg is 250 m² (zelfde oppervlakte als het huidige onderkomen) voldoende om het bibliotheekwerk te kunnen aanbieden mits er gemeenschappelijke ruimten komen waar activiteiten kunnen worden uitgevoerd.

Religie

De RK kerk sint Carolus Borromeus en de PC Vredekerk nemen een actieve houding aan ten opzichte van het faciliteren van activiteiten van (niet kerkelijke) organisaties en basisscholen (Postiljon en Sint Carolus). De Vredekerk huisvest in zijn gebouw al een kinderopvangorganisatie en de RK Parochie overweegt om dit te gaan doen. Beide kerken hebben geen ambities om activiteiten te verplaatsen naar een nieuwe sociaal-culturele voorziening.

Andere aanbieders van culturele activiteiten

In een volgende fase zal worden bekeken of ook andere en/of nieuwe aanbieders van culturele activiteiten (bijvoorbeeld Volksuniversiteit) in een nieuwe sociaal-culturele voorziening een programma willen aanbieden.

5.5 Onderwijs

De basisscholen de Postiljon, de Startbaan en de Sint Carolusschool dragen bij aan een breed onderwijsaanbod in Soesterberg. Zij horen thuis in deze inventarisatie omdat zij enerzijds gebruik maken van het aanbod van culturele – en educatieve activiteiten (in Soest) en anderzijds ruimte bieden aan organisaties om binnen hun school activiteiten uit te voeren die geen relatie hebben met onderwijsactiviteiten.

Sint Carolusschool

De Sint Carolusschool verhuurt een deel van de beschikbare ruimte aan een peuterspeelzaal. Na de verbouwing van de Sint Carolusschool kan de toneelvereniging (Utile Dulci) de hal van de school gebruiken voor repetities.

De Startbaan

Ook de Startbaan verhuurt een deel van de beschikbare ruimte aan een peuterspeelzaal. Daarnaast bieden zij ruimte aan voor het uitvoeren van diverse sociaal-culturele activiteiten door o.a. de Stichting Balans. Ook in de avonden is het mogelijk om in deze school activiteiten uit te voeren, mits goede afspraken worden gemaakt over sleutelbeheer, schoonmaak etc. Bij de bouw van deze school is rekening gehouden met de groei van Soesterberg. Om deze reden heeft deze school meer ruimte voor het huisvesten van aanbieders van sociaal-culturele activiteiten dan de andere basisscholen in Soesterberg.

De Postiljon

De postiljon heeft geen ruimte binnen haar school voor het huisvesten van aanbieders van sociaal-culturele activiteiten of een kinderopvangorganisatie.

Groei aantal kinderen

De prognose is dat het aantal kinderen in de basisschoolleeftijd de komende 20 jaar zal toenemen met 160 als gevolg van de toename van het aantal woningen in Soesterberg en Zeist (Abrona) (zie ook 4.3). Om deze groei te kunnen opvangen is er nieuw beleid nodig waaruit blijkt: welke school/scholen gaan uitbreiden, of er een vierde school bijkomt en op welke locatie, en in hoeverre een Brede School concept haalbaar/wenselijk is.

Relatie sociaal-culturele voorziening in de toekomst

Een nieuwe sociaal-culturele voorziening biedt mogelijkheden om educatieve activiteiten gericht op basisschoolkinderen, die nu in Soest worden aangeboden (door o.a. RUM en muziekschool), in Soesterberg te laten plaatsvinden. Scholen kunnen ook een rol vervullen in het meepraten over programmering in een nieuwe voorziening, maar ook in de afstemming van andere mogelijkheden voor multifunctionele ruimten die eventueel nog gaan ontstaan in Soesterberg (bijvoorbeeld binnen een Brede School).

5.6 Welzijn

Activiteiten voor kinderen-en volwassenen (binnen)

De Stichting Balans geeft sinds 2009, in opdracht van de gemeente Soest, ondersteuning aan vrijwilligers in Soesterberg om hen beter in staat te stellen activiteiten te organiseren. Dit gebeurt door een professionele beroepskracht in dienst van Balans. Daarnaast voert zij diverse welzijnsactiviteiten uit voor kinderen- en volwassenen. Hiervoor huurt zij op diverse plekken in Soesterberg ruimten die zij deelt met aanbieders/gebruikers van andere activiteiten (zoals de sportkantine Time-Out, OBS de Startbaan, Odeon etc). In het voorjaar van 2011 is voor een periode van een half jaar het verhalencentrum en buurthuis het Soesterdal geopend. Waardoor er meer activiteiten voor Soesterbergers aangeboden kunnen worden (o.a. creatieve workshops) maar ook het ontmoeten (binnen) een plek heeft gekregen.

Activiteiten voor kinderen-en volwassenen (buiten)

In de zomermaanden organiseren vrijwilligers (zie ook 5.2) samen met de IJvereniging activiteiten voor het hele dorp op het sport- spelterrein. Dit terrein maakt deel uit van het evenemententerrein aan de Banningstraat. Tijdens een rondgang over dit terrein bleek dat het nodig is om duidelijk te krijgen hoe het beheer en gebruik van dit terrein beter geregeld kan worden. De gemeente heeft afgesproken met de IJvereniging dat deze duidelijkheid er gaat komen. Uitgangspunt hierbij is dat dit terrein tijdelijk in gebruik blijft totdat het evenemententerrein bebouwd gaat worden (Uitwerking Masterplan). Een tweede uitgangspunt hierbij is dat een deel van de activiteiten ook in de toekomst in dit hart van Soesterberg kunnen blijven plaatsvinden op het ernaast gelegen 'manifestatieterrein'. In een volgende fase zal bekeken worden of er nog andere locaties zijn in Soesterberg, bij voorkeur in het hart van Soesterberg, waar ook buiten-activiteiten georganiseerd kunnen worden.

De Stichting Balans organiseert in voorjaar en zomer ontmoetingen buiten op straat. Iedere keer in een andere buurt van Soesterberg. Dit zogenaamde Bakkie in de Buurt dient om elkaar te leren kennen. Tevens is het een incidenteel platform voor buurtbewoners om aan te geven wat zij willen verbeteren in de buurt of in het dorp en wat zij hier zelf voor kunnen/willen ondernemen om dit te bereiken.

Activiteiten voor ouderen (binnen)

De SWOS organiseert, in opdracht van de gemeente Soest, vanaf 1994 activiteiten voor senioren in Soesterberg. Dit gebeurt door een professionele beroepskracht die vrijwilligers (40 personen) ondersteunt. Elke dag worden activiteiten voor senioren georganiseerd, vaak ook in het weekend. Hiervoor huurt de SWOS ruimte van de Stichting De Drie Eiken. Daarnaast is er sprake van activiteiten gericht op individuele ouderen zoals het beperken van vereenzaming en het bezorgen van maaltijden. Voor de sportactiviteiten voor senioren huurt de SWOS de Banninghal. Daarnaast organiseert ook de Anbo/Cosbo enkele activiteiten voor ouderen in Soesterberg.

Groei aantal volwassenen

De prognose is dat het aantal volwassenen de komende 20 jaar zal toenemen in Soesterberg (zie ook 4.3). Waarbij de toename van het aantal huishoudens in de groep ouderen tussen de 65-74 jaar en 75 en ouder opvalt (stijging met $\pm 135\%$). Voor de vraag naar sociaal-culturele activiteiten en het vrijwilligerswerk kan dit gunstig zijn, omdat mensen in de categorie 65-74 jaar meer tijd te besteden hebben (met pensioen).

Relatie sociaal-culturele voorziening in de toekomst

Een nieuwe sociaal-culturele voorziening (binnen en/of buiten) zal een plek bieden aan Soesterbergers waar zij vooral zelf activiteiten kunnen doen en organiseren. Daarbij is het voorstelbaar dat inzet van beroepskrachten van Balans en de SWOS noodzakelijk blijft. Het is nog onduidelijk of het wenselijk is dat de SWOS haar binnenactiviteiten in de toekomst organiseert in een nieuwe sociaal-culturele voorziening of /en hiervoor ruimte blijft huren van de Stichting De Drie Eiken. Bij het maken van deze afweging verdienen de volgende zaken aandacht: het behoud van betrokkenheid van vrijwilligers; het contact tussen senioren die in aanleunwoningen/woningen met zorg wonen en die zelfstandig wonen; het effect op kosten en het aanbod van activiteiten door de SWOS (bijvoorbeeld indien het beheer van een ontmoetingsruimte niet door vrijwilligers kan worden uitgevoerd); het delen van ruimte met andere aanbieders en gebruikers in een nieuwe voorziening; de kans op meer contact tussen de diverse generaties.

5.7 Dienstverlening gemeente Soest

Na de sluiting van het gemeenteloket in het Dorpshuis is er begin 2010 een informatiezuil in de bibliotheek Soesterberg geplaatst met internetaansluiting naar de gemeentelijke website. Medewerkers van de

bibliotheek verstrekken folders en formulieren en geven informatie over de gemeentelijke diensten. Als de bibliotheek naar een nieuwe sociaal-culturele voorziening verhuist (zie 5.4 Bibliotheekwerk) is nadere besluitvorming nodig over handhaven of uitbreiden van de gemeentelijke diensten.

5.8 Vraag naar meer sociaal-culturele activiteiten

De stichting Balans heeft, in opdracht van de gemeente Soest, in maart 2010 geïnventariseerd aan welke activiteiten behoefte is in Soesterberg. Tevens is er door diverse deelnemers aan het project visie voor een sociaal-culturele voorziening aangegeven welke activiteiten zij missen in Soesterberg. In bijlage 8: Wensen voor activiteiten zijn deze activiteiten weergegeven. Het is nog niet duidelijk of er activiteiten in deze wensenlijst staan die op korte termijn opgepakt kunnen worden of in uitvoering gaan als een nieuwe sociaal-culturele voorziening een feit is.

5.9 Vraag naar ruimte 2011

Verschillende organisaties en verenigingen geven aan dat zij op dit moment niet beschikken over voldoende ruimte of een geschikte ruimte voor het doen van activiteiten. Het gaat om:

- ontmoeting;
- uitvoeringen door muziekvereniging Odeon; een wens van Odeon is om gebruik te kunnen maken van het Casino Soesterberg. Omdat deze locatie over het grootste podium beschikt en een goede akoestiek. Dit podium wordt nu niet gebruikt door verenigingen vanwege de hoge huurprijs;
 - muzikoptreden voor Soesterberg-live; in de Time-Out is, gezien de APV, geen ruimte voor nog meer muzikactiviteiten. Soesterberg-live geeft aan dat deze ruimte minder geschikt is voor muzikoptreden door het ontbreken van airco en het gebrek aan opslagmogelijkheden voor spullen;
- koorrepetities en uitvoeringen door het Popkoor Allround; Een knelpunt bij het vinden van een geschikte ruimte is dat sommige muziek/zangverenigingen op dezelfde avond repeteren en gebruik willen maken van dezelfde ruimte;
- repetities en uitvoeringen voor de toneelvereniging Utile Dulci.

5.10 Aanbod van ruimte 2011

Om inzicht te geven wat het aanbod van ruimten is om sociaal-culturele activiteiten uit te kunnen voeren is een beschrijving en een kaart van deze ruimten beschikbaar (zie bijlage 9 'Inventarisatie ruimte' en bijlage 10 'Overzicht locaties sociaal-culturele activiteiten'). Hieruit blijkt ondermeer op welke dagdelen ruimte beschikbaar is, wat de kosten zijn en of er bijzonderheden ten aanzien van sleutelbeheer e.a. Voor elke ruimte geldt: gebruik in overleg met beheerder/ verhuurder/eigenaar in verband met andere activiteiten die ook in deze ruimten plaatsvinden. De locatie 'Soesterdal' aan de Rademakerstraat 26 is hier niet in meegenomen aangezien het hier om een tijdelijke locatie gaat.

6. Resultaten identiteitsessies

6.1. Inleiding

Op 15 februari, 7 maart en 19 april is een identiteitsessie gehouden. Op basis van de aangedragen gespreksonderwerpen tijdens de kick-off op 27 januari 2011 zijn de volgende vragen gesteld:

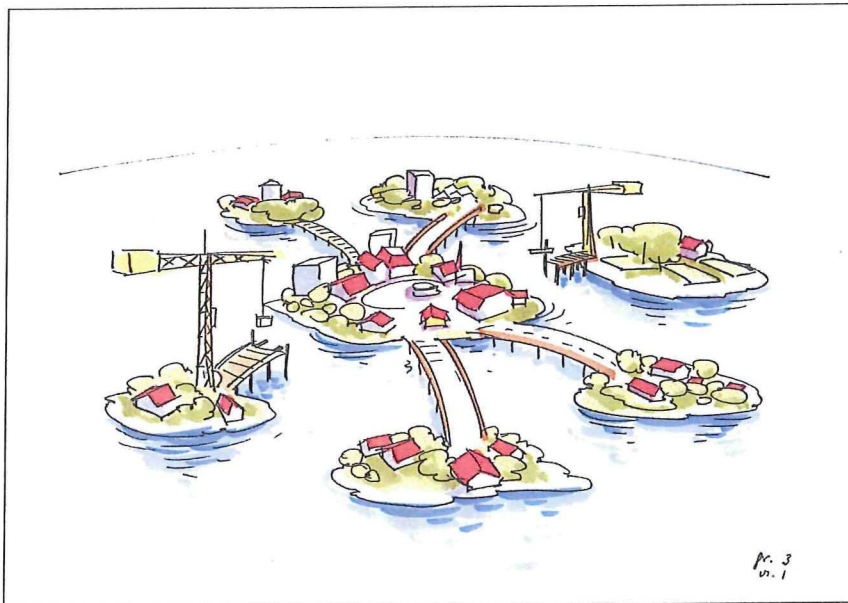
1. Wat betekent vooruitkomen voor u persoonlijk, voor uw vereniging of organisatie en voor het dorp?
2. Stel, het toekomstige Soesterberg is een persoon, wat voor persoon is het dan en wat betekent de sociaal-culturele voorziening voor deze persoon?
3. Wat is het profiel van de nieuwe voorziening?
4. Wat houdt de faciliterende functie van de nieuwe voorziening in?

6.2 Vooruitkomen

Wat betekent vooruitkomen voor u persoonlijk, voor uw vereniging of organisatie en voor het dorp?

Vooruitkomen wordt in de sessie verbeeld als marktplaats/ bijenkorf, carroussel, 'dakje en grasje' en een groep eilanden.

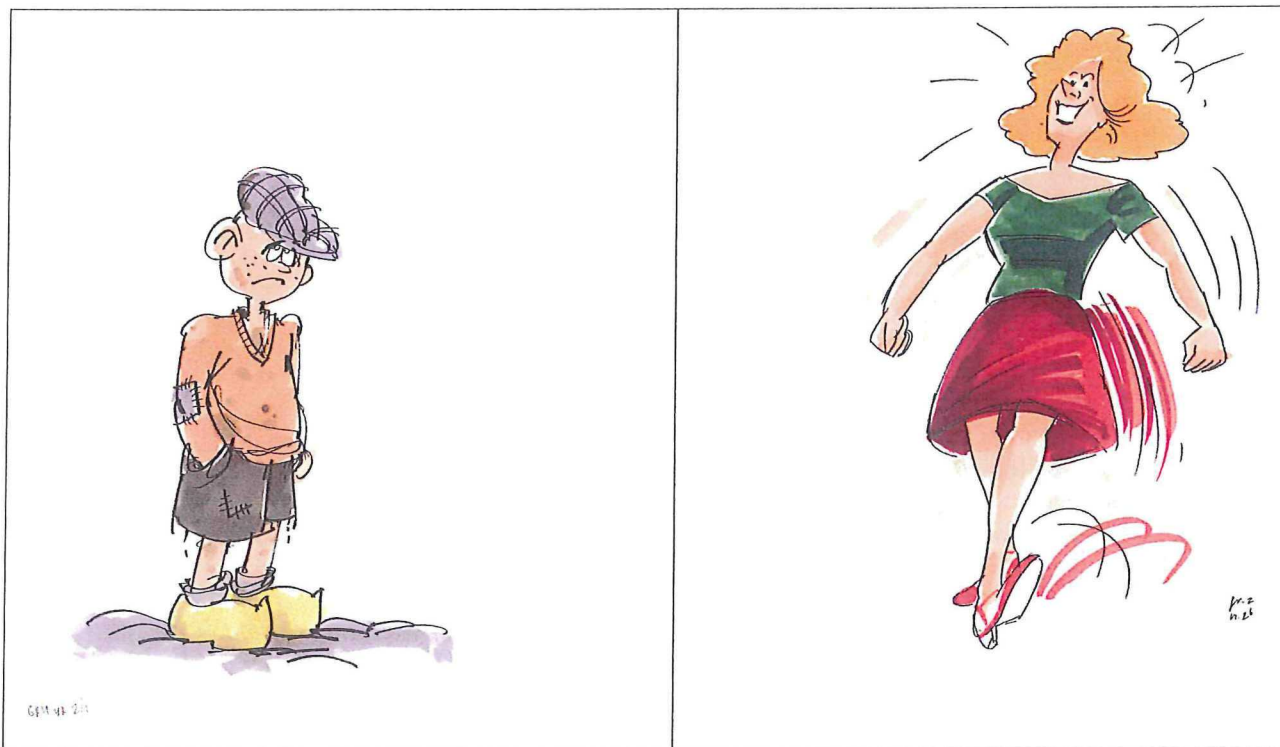
De deelnemers vinden dat vraag en aanbod beter op elkaar moeten worden afgestemd en dat de verenigingen meer naar elkaar moeten luisteren. De tekening met de eilanden verbeeldt dat de verenigingen op zich staan en een eigen identiteit hebben. Soms zijn er bruggen naar elkaar, maar soms ook niet en doet ieder zijn of haar eigen ding. Er is behoefte aan meer samenwerking bijvoorbeeld in de vorm van een platform, een breder netwerk. Het is wel belangrijk dat deze samenwerking wordt gefaciliteerd.

6.3 Soesterberg als persoon

Stel, het toekomstige Soesterberg is een persoon, wat voor persoon is het dan en wat betekent de sociaal-culturele voorziening voor deze persoon?

Soesterberg als persoon wordt onder meer verbeeld door het gezin met de gesloten en open koffer, Soesterbergse Bartje en Shiva. Het huidige Soesterberg wordt gezien als een persoon die zich misdeeld voelt, een man vol probleemstellingen. Tegelijkertijd is deze persoon hoopvol en kijkt vol vertrouwen naar de toekomst. Soesterberg als toekomstig persoon wordt voorgesteld als een bruisende en flamboyante persoon, Shiva. De gesloten koffer moet open gaan. De nieuwe voorziening moet een bijdrage leveren aan het opengaan van de koffer.

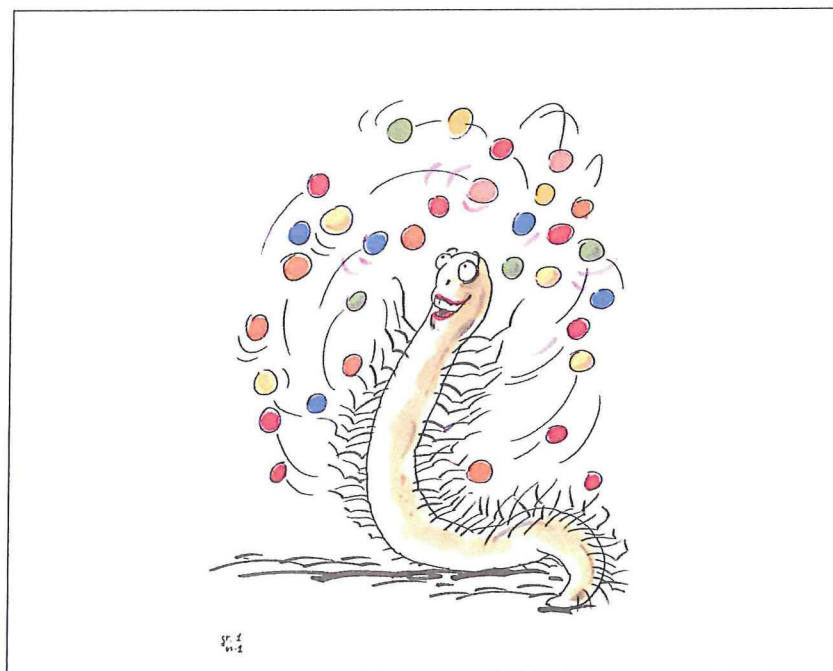

6.4 Profiel van de nieuwe voorziening

Wat is het profiel van de nieuwe voorziening.

Naast een inventarisatie van bestaande en nieuwe activiteiten is een beeld neergezet van de nieuwe voorziening.

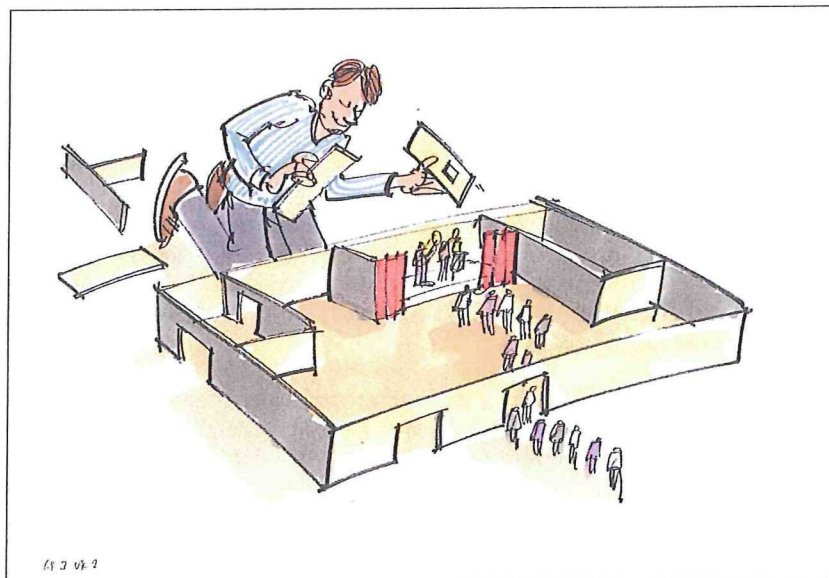
Beelden als een jonglerende duizendpoot, die er voor moet zorgen dat de veelheid aan activiteiten een plek krijgt. De duizendpoot is een manager die de activiteiten op elkaar afstemt en de samenwerking tussen aanbieders van activiteiten stimuleert. Maar ook een beeld van de nieuwe voorziening als 'Vliegtuig met landingsbaan': in de romp vinden de binnenactiviteiten plaats, op de landingsbaan de buitenactiviteiten. De ene vleugel symboliseert de overheid die de voorziening en de activiteiten faciliteert, de andere vleugel de vrijwilligers die de activiteiten uitvoeren.

6.5. Facilitaire functie van een nieuwe voorziening.

Wat houdt de faciliterende functie van de nieuwe voorziening in?

De nieuwe voorziening is een flexibele voorziening, met een grote ruimte, waarvan tijdelijk ook kleinere ruimtes kunnen worden gemaakt. Er is een loketfunctie van de gemeente aanwezig, voldoende technische hulpmiddelen en opslagruimte voor de verenigingen.

7 De identiteit van Soesterberg

7.1. Inleiding

Het onderzoek naar de ontwikkeling van Soesterberg en de resultaten van de sessies leveren materiaal op over de identiteit van Soesterberg. Bij het beschrijven van deze identiteit wordt onderscheid gemaakt tussen de huidige en gewenste identiteit van Soesterberg. Er is duidelijk hoop en verlangen aanwezig om het geschetste beeld van de gewenste identiteit te bereiken.

7.2. Huidige identiteit

Het beeld over de huidige identiteit van Soesterberg is niet erg positief. De verenigingen hebben wel een eigen identiteit (betrokken, kleinschalig), maar het dorp als geheel niet. Dat negatieve beeld over het dorp wordt bevestigd door de reputatie die het dorp heeft bij anderen. Het beeld is niet nieuw, zo leert het onderzoek naar de ontwikkeling van het dorp. Gelukkig bestaat er een groot vertrouwen in een betere toekomst voor het dorp. Er is een behoefte aan vooruitkomen en vooruitgang. Het verdwijnen van de vliegbasis en de daarbij behorende milieueisen heeft gezorgd voor een 'bevrijding'. Onder andere het realiseren van een 'hart' in het dorp, inclusief een nieuwe sociaal-culturele voorziening moet bijdragen aan het bevredigen van dit verlangen om vooruit te komen.

Ook nu zijn er veel sterke kernkwaliteiten van het dorp te benoemen zoals de bijzondere geschiedenis van het dorp, de goede ligging, de vele actieve verenigingen, de groene en bosrijke omgeving. En er zijn nu ook krachtige kernwaarden. Het dorp is een hechte gemeenschap met waarden als ongebondenheid, ondernemerschap en veerkracht. Ook nu nog zijn dat belangrijke waarden maar tegelijkertijd is er meer behoefte aan samenwerking en openheid. Het lijkt de weg van een meer naar binnen toe gekeerde samenleving naar een meer open en ongedwongen samenleving.

In de volgende paragraaf wordt hier verder op ingegaan door het beschrijven van de gewenste identiteit, waarbij wordt voortgebouwd op de huidige kernkwaliteiten en kernwaarden.

7.3. Gewenste identiteit

De gewenste identiteit wordt beschreven in drie delen:

1. Gewenste kernkwaliteiten;
2. Gewenste kernwaarden;
3. Motto: Soesterberg 2.0.

7.3.1(Gewenste) kernkwaliteiten

Bijzonder dorp	Goede ligging	Toeristisch attractief	Goede voorzieningen	Veel verenigingen	Bedrijvigheid	Groen en bosrijk
----------------	---------------	------------------------	---------------------	-------------------	---------------	------------------

Bijzonder dorp

Soesterberg is een bijzonder dorp met een rijke historie: oude verbindingroute naar Arnhem, thuisbasis van Toni Boltini, de vliegbasis, nationale instellingen en voorzieningen. Deze historie werkt nog steeds door in het karakter van het dorp. Met deze rijke historie onderscheidt Soesterberg zich van vele andere dorpen. Het is een bestaande kwaliteit die gekoesterd moet worden.

Goede ligging

Soms wordt gezegd dat Soesterberg geïsoleerd is omdat zij ingeklemd ligt tussen de verschillende (snel)wegen. De andere kant daarvan is dat Soesterberg met bus en auto goed bereikbaar is. Steden als Amersfoort en Utrecht liggen dichtbij. Snelwegen naar het noorden en oosten van het land liggen binnen handbereik.

Toeristisch attractief

Door ondermeer de aanwezigheid van het Luchtvaartmuseum, de groene en bosrijke omgeving en de goede ligging is Soesterberg aantrekkelijk voor toeristen. Deze attractiviteit kan verder worden uitgebreid door meer recreatieve voorzieningen te realiseren. Het is dus een gewenste kernkwaliteit die onder andere moet worden ingevuld door realisatie van het 'Hart van het Dorp'.

Goede voorzieningen

In het dorp en in de directe nabijheid van Soesterberg zijn voorzieningen, met name winkels, die voorzien in veel van de dagelijkse behoeften. Door de Uitvoering Masterplan zal er in Soesterberg een verbetering optreden in het voorzieningsniveau.

Veel verenigingen

In het dorp zijn veel actieve verenigingen aanwezig van uiteenlopende aard. Het is een belangrijk kenmerk van het dorpse karakter. Het beter samenwerken van de verenigingen en organisaties en het goed faciliteren van deze verenigingen is een belangrijke wens voor de toekomst.

Bedrijvigheid

In Soesterberg-Noord en in de nabijheid van Soesterberg is relatief veel (kleinschalige) bedrijvigheid aanwezig. Daaronder zijn ook regionaal en nationaal georiënteerde instellingen zoals Kontakt der Kontinenten en de Stichting Abrona.

Groen en bosrijk

Soesterberg ligt in een groene en bosrijke omgeving. De uitvoering van de plannen voor de voormalige vliegbasis gaan dit karakter versterken.

7.3.2 (Gewenste) kernwaarden

Ongebonden	Gastvrij	Actief	Creatief	Praktisch	Veerkrachtig
------------	----------	--------	----------	-----------	--------------

Ongebonden

Belangrijke kernwaarde van Soesterberg is haar 'ongebonden' karakter. Bewoners en organisaties willen vrij zijn; zij hechten aan hun autonomie. De wens tot ongebondenheid heeft een lange traditie in het dorp. Met behoud van de eigen autonomie ontstaat nu ook de behoefte aan een betere samenwerking tussen de verenigingen onderling en van verenigingen met de gemeente.

Gastvrij

Soesterberg wil een gastvrij en open dorp zijn. Zij wil haar naar binnen gekeerd karakter veranderen in een open gemeenschap waar iedereen welkom is, zowel nieuwe bewoners, gebruikers van voorzieningen, als toeristen. Deze gastvrijheid wordt in de toekomst duidelijk uitgestraald, als antwoord op de huidige, vaak ten onrechte negatieve reputatie.

Actief

Actief zijn is belangrijk voor het dorp. De veelheid aan actieve verenigingen in het dorp geeft dat al aan. Veel bewoners vinden het leuk en belangrijk om in het verenigingsleven te participeren. Er is behoefte aan meer afstemming van de activiteiten en een betere samenwerking. Deze wens voor afstemming en meer samenwerken geven zij vorm in het vrijwilligerscafé.

Creatief

De creativiteit in het dorp lijkt groot. Naast sportverenigingen zijn er koren, een ijsvereniging, muziekvereniging, etc. De diversiteit in activiteiten en in het verenigingsleven is groot. De behoefte is aanwezig om het bruisende karakter te versterken.

Praktisch

Soesterbergers zijn over het algemeen praktisch ingesteld. Concreet denken en handelen is belangrijk. Het is goed om de zaken op korte termijn te realiseren. Gewoon doen en met beide voeten op de grond blijven staan.

Veerkrachtig

Soesterbergers zijn taai en veerkrachtig. Goed 'overleven' zit in hun DNA. De veerkracht die hieruit naar voren komt wordt ingezet om vooruit te komen.

Schema kernwaarden

Waarden	Ongebonden	Gastvrij	Actief	Creatief	Praktisch	Veerkrachtig
Emotie	Vrij zijn	Open minded	Er bij horen	Grenzen zoeken	Gewoon doen	Overleven
Functie	Eigen ding doen	Verdiene	Dingen doen met anderen	Jezelf ontwikkelen	Concreet handelen	Vooruitkomen
Streven	Behoud autonomie	Gastvrijheid uitstralen	Meer samenwerken	Meer bruisen	Op de grond blijven	Er mogen zijn

7.3.3 Motto: 'Soesterberg 2.0'

Het voorgestelde motto voor Soesterberg is: 'Soesterberg 2.0'. Het motto drukt uit dat Soesterberg zich wil vernieuwen en vooruit wil komen zonder dat het haar oorsprong vergeet. Het is een kort en krachtig motto, waarbij tegelijkertijd iedereen de mogelijkheid heeft om zijn of haar inkleuring van het motto te geven.

8. Het profiel van een sociaal-culturele voorziening

8.1. Inleiding

Sociaal-culturele voorziening 2011

Tijdens de identiteitssessies (zie hoofdstuk 6) zijn het profiel, de doelgroepen, de activiteiten en de samenwerking tussen de instellingen besproken. Het ging daarbij niet alleen over de toekomst, maar ook over de situatie nu. In de huidige situatie gaat het vooral over het gebrek aan ruimte, de afstemming van het ruimtegebruik, de onvoldoende samenwerking tussen de verenigingen en het beheer en gebruik van het sport-en spelterrein. In hoofdstuk 5 'Activiteiten en ruimte' is beschreven welke stappen zijn gezet zijn om deze knelpunten op te lossen. In het kort gaat het om:

- De organisatie van het vrijwilligerscafé als ontmoetingplek voor verenigingen. Zij bespreken hier onderling hoe zij beter kunnen samenwerken en activiteiten betere op elkaar kunnen afstemmen;
- Er komt duidelijkheid over beheer en gebruik van het sport-en spelterrein aan de Banningstraat;
- Er zijn richtingen aangegeven hoe de beschikbare ruimte in Soesterberg en de huidige activiteiten beter op elkaar afgestemd kunnen worden.
- De oprichting van het verhalencentrum en buurthuis 'het Soesterdal'.

Sociaal-culturele voorziening in de toekomst

Het profiel van de nieuwe voorziening moet aansluiten bij de (gewenste) identiteit van Soesterberg. De identiteit van Soesterberg is inspiratiebron voor de nieuwe voorziening. De voorziening moet een bijdrage leveren aan het realiseren van verlangens en verwachtingen voor een gewenste toekomst van Soesterberg. Hieronder wordt het profiel beschreven.

8.2 Profiel nieuwe voorziening

Op basis van de uitkomsten van de sessies en de inventarisatie van activiteiten en ruimte wordt het profiel van de nieuwe voorziening beschreven en verbeeld in:

1. Gewenste kernkwaliteiten;
2. Gewenste kernwaarden;
3. Motto van de nieuwe sociaal-culturele voorziening; Netwerk 2.0;

8.2.1 Gewenste kernkwaliteiten

Centraal gelegen	Binnen en buitenruimte	Flexibele ruimten	Goede faciliteiten	Goed beheer
------------------	------------------------	-------------------	--------------------	-------------

Centraal gelegen

De nieuwe voorziening moet centraal in het nieuwe hart van het dorp zijn gelegen. Dit niet alleen vanwege de bereikbaarheid, maar ook om tot uitdrukking te brengen dat het gaat om een kernvoorziening voor het dorp.

Binnen- en buitenruimte

De voorziening bestaat uit een binnen- en een buitenruimte. Naast binnenactiviteiten bestaan er ook veel buitenactiviteiten in het dorp. Terwijl bovendien bij mooi en/of slecht weer activiteiten van binnen en/of naar buiten verplaatst kunnen worden.

Flexibele ruimten

Zowel binnen als buiten is sprake van flexibele ruimten, zodat ruimten kunnen worden aangepast aan de activiteit en de doelgroep. Tevens kunnen de ruimten worden aangepast als in de loop van de jaren de behoefte aan type activiteiten verandert.

Goede faciliteiten

De nieuwe voorziening biedt faciliteiten voor bewoners, ondernemers, verenigingen en organisaties. Uiteraard is de facilitaire functie beschikbaar voor elke vereniging in het dorp, ongeacht of de activiteit al dan niet in de voorziening plaatsvindt.

Goed beheer

Goed beheer is een belangrijke kwaliteit van de voorziening. Gelet op de diversiteit aan verenigingen, activiteiten en doelgroepen is goed professioneel beheer buitengewoon belangrijk. Het gaat dan niet alleen om goed plannen en organiseren, maar ook om het opbouwen van goede relaties met gebruikers en verenigingen, en het zo nodig bemiddelen bij eventuele spanningen.

8.2.2 Gewenste kernwaarden

Thuisbasis	Vooruitkomen	Ongebonden	Bruisend	Verbindend	Regisserend
------------	--------------	------------	----------	------------	-------------

Thuisbasis

De voorziening wil een thuisbasis zijn voor iedere Soesterberger: bewoner, ondernemer, vereniging en instelling. De voorziening is een in- en uitvalsbasis voor groepen die activiteiten willen ondernemen in het dorp. Dat wil niet zeggen dat alle activiteiten van de verenigingen in de voorziening plaats moeten vinden. Ook als dat niet het geval is, is de voorziening van hen.

Vooruitkomen

Vooruitkomen is een belangrijk thema voor het dorp: persoonlijk, voor de vereniging en voor het dorp in het geheel. Uiteraard wordt vooruitkomen door iedereen verschillend ingevuld. De kern is echter dat het stadium van overleven langzaam wordt verlaten en dat er een periode van groei optreedt, misschien niet alleen in aantallen, maar ook in mogelijkheden en kwaliteit.

Ongebonden

Ongebonden zijn is een belangrijke waarde van het dorp. Ongebonden zijn wil zeggen dat je je eigen koers volgt, daarbij uiteraard kijkend naar wat anderen vinden. Dat geldt ook voor de voorziening.

Bruisend

Het verlangen is dat de voorziening de basis biedt voor bruisende activiteiten, voor het genereren van positieve energie in het dorp. De diversiteit en veelheid aan activiteiten van verenigingen zijn hier een goede voedingsbodem voor.

Verbindend

De nieuwe voorziening levert een bijdrage aan het verbinden van bewoners, ondernemers, verenigingen en instellingen in het dorp. De voorziening is een spil in het netwerk van organisaties en verenigingen en maakt cross-overs tussen verenigingen mogelijk.

Regisserend

De voorziening heeft een regisserende rol. Zij zorgt voor verbinding, afstemming en coördinatie zoals in het beeld van de marktmeester. De regisserende rol wordt gecombineerd met een ondersteunende rol naar de organisaties en verenigingen.

8.2.3 Motto van de nieuwe sociaal-culturele voorziening: 'Netwerk 2.0'

Voorstel voor het motto van de sociaal-culturele voorziening is: 'Netwerk 2.0'. Het motto drukt het faciliterende en verbindende karakter van de toekomstige voorziening uit aan bewoners, verenigingen en instellingen. Tegelijkertijd drukt het uit dat de voorziening wil bijdragen aan de vernieuwing en vooruitgang van Soesterberg.

9 Uitwerking gewenste kernkwaliteiten en kernwaarden; opties voor de toekomst

De gewenste kernkwaliteiten en kernwaarden zijn nader uitgewerkt.

9.1 Centraal gelegen

Er zijn een aantal opties mogelijk om te komen tot een geschikte locatie en ruimte voor een sociaal-culturele voorziening, waarbij een centrale plek in Soesterberg de voorkeur geniet. Er is onderscheid gemaakt tussen een permanente optie en tijdelijke opties.

Permanente opties

Optie 1: Het verwerven van één van de defensiegebouwen in Soesterberg, bij voorkeur zoals is aangegeven in de Uitwerking Masterplan ..'de marechausseekazerne wordt het cultuurhuis van Soesterberg...' Voordeel van deze locatie is de centrale ligging in het dorp.

Optie 2: Als optie 1 maar dan in combinatie met een nieuwe sporthal. De huiskamer/horeca in de sociaal-culturele voorziening dient dan ook als ontmoetingsplek voor sporters. Het creëren van ruimte voor een nieuwe sporthal in het dorpshart is een wens van deelnemers aan het project.

Tijdelijke opties

Aangezien het nog onzeker is of sociaal-culturele activiteiten in de toekomst worden uitgevoerd in een nieuw of verbouwd pand zijn er meerdere tijdelijke opties mogelijk. Voor alle tijdelijke opties geldt dat sportactiviteiten, jongerensoos, Soesterberg-live, bibliotheekwerk en activiteiten voor ouderen voorlopig op de huidige locaties blijven.

Optie 1: Het voorzetten van de activiteiten in het pand Soesterdal, Rademakerstraat 26, dat nu in gebruik is door Balans voor het verhalencentrum, cursussen en inloopactiviteiten. Ook de ruimte boven de bibliotheek, aan de Rademakerstraat 97, kan intensiever hiervoor gebruikt worden mits er aanpassingen worden uitgevoerd om de toegankelijkheid te verbeteren.

Optie 2: Porta Cabins plaatsen naast het sport- en spelterrein aan de Banningstraat

9.2 Binnen- en buitenruimte

Optimaal is als er een sociaal-culturele voorziening komt in het dorpshart met ruimte voor buitenactiviteiten. In de 'Uitwerking Masterplan' is ruimte gepland voor een plein op het kruispunt van de Banningstraat-Kampweg om in de toekomst buitenactiviteiten te kunnen organiseren. In een volgende fase wordt bekeken of het mogelijk is om dit kruispunt meerdere keren per week af te sluiten voor verkeer als gevolg van het organiseren van activiteiten op deze buitenlocatie. Tevens wordt dan bekeken of er nog er nog andere geschikte locaties zijn naast één van de defensiegebouwen voor het uitvoeren van buitenactiviteiten.

9.3 Flexibele ruimte

Diversiteit in gebruik

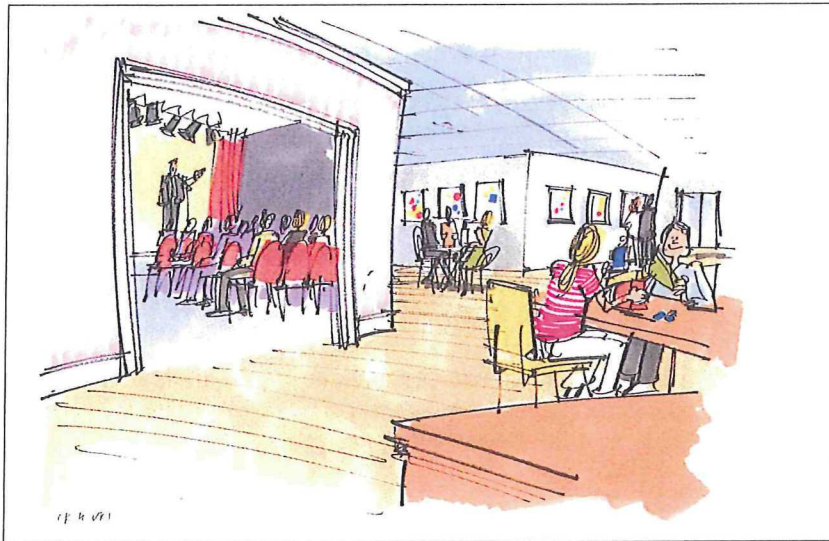
De volgende verenigingen en organisaties hebben aangegeven (volgt uit hoofdstuk 5) dat zij een plek binnen een nieuwe sociaal-culturele voorziening wenselijk vinden:

- Stichting RUM (bibliotheek)
- Stichting Balans
- Gemeente Soest (dienstverlenende activiteiten)
- Muziekverenigingen
- Dorp Beheer Team
- Radio Soest
- Toneelvereniging
- IJvereniging
- Vrijwilligerscafé
- Stichting Dorpshuis

Flexibele indeling

Om meerdere gebruikers een plek te kunnen geven in een voorziening zullen meerdere ruimten multifunctioneel gebruikt moeten kunnen worden. Dit vereist in de ontwerpfase dat meerdere wanden verplaatsbaar moeten zijn. Een meerwaarde kan ook worden gevonden in het gebruiken van een centrale

ruimte voor activiteiten (zie onderstaande tekening). Flexibel houdt ook in dat als activiteiten niet meer lopen hier een andere activiteit voor in de plaats kan komen.

Ruimteclaim

In bijlage 11 is een vertaling gemaakt van de huidige sociaal-culturele activiteiten naar aantal m² (zonder gemeenschappelijke ruimten). De gegevens zijn nodig om bij nieuwbouwactiviteiten in Soesterberg in het kader van de Uitwerking Masterplan de ruimteclaim voor sociaal-culturele voorzieningen te kunnen aangeven.

Er zijn drie opties gegeven. Bij elke optie is tevens vermeld wat de invloed is op het aantal m² bij een toename van de bevolking met 50 %. Tevens is vermeld hoeveel ruimte er incidenteel nodig is (bijvoorbeeld voor muziekkuitvoeringen). Dit aantal m² is niet opgeteld bij het totaal aantal benodigde m² omdat:

- in het geval van uitvoeringen (podium en zaal) ervan wordt uitgegaan dat de ruimte die voor andere activiteiten nodig is incidenteel hiervoor wordt gebruikt (vereist efficiënte programmering en flexibele indeling van het gebouw);
- sportactiviteiten voor alle inwoners van Soesterberg ook in de toekomst in een sporthal of gymzaal plaatsvinden.

Op basis van de 3 opties in bijlage 11 is voor een nieuwe sociaal-culturele voorziening nodig:

Minimaal: 630 m² in 2010 en 820 m² in 2030.

Maximaal: 1255 m² in 2010 en 1760 m² in 2030 indien alle activiteiten die nu wekelijks in Soesterberg plaatsvinden in een sociaal-culturele voorziening worden ondergebracht.

9.4 Goede faciliteiten

Vrijwilligersorganisaties vinden het wenselijk om gebruik te kunnen maken van de volgende facilitaire functies in een sociaal-culturele voorziening:

- kantoorfunctie (kopiëren, gebruik kantoomateriaal, internet, etc.);
- ondersteuning bij communicatie en marketing;
- ondersteuning bij het opstellen van aanvragen, begrotingen etc.;
- catering;
- opslagmogelijkheden voor zaken die organisaties nodig hebben voor het uitvoeren van activiteiten.

9.5 Goed beheer

Samenwerking

Ook zonder optimale centrale locatie (zie opties bij 9.1 centraal gelegen) is het mogelijk om te werken aan het verstevigen van het professionele netwerk van aanbieders van sociaal-culturele activiteiten in Soesterberg.

Doel van het verstevigen van dit netwerk kan zijn het vinden van elkaars raakvlakken en verschillen. En onderzoeken op welk gebied meer samenwerking tussen deze aanbieders een meerwaarde oplevert voor het sociaal-culturele werk in Soesterberg. Vrijwilligers hebben deze stap gezet door informele ontmoetingen te organiseren door middel van het vrijwilligerscafé.

Voorzieningenmanager

De voorzieningenmanager faciliteert het vrijwilligerscafé en stimuleert gezamenlijke programmering en samenwerking zowel binnen het netwerk van professionals als binnen het netwerk van vrijwilligers. Hij/zij zorgt ervoor dat de gewenste kernkwaliteiten (8.2.1) en kernwaarden (zie 8.2.2) worden gewaarborgd. Het vormgeven en bemensen van een dergelijke coördinerende taak is een verantwoordelijkheid van de deelnemende organisaties. Wellicht kan een meerwaarde worden gevonden door deze taak te combineren met bestaande coördinatiefuncties binnen RUM, Balans en SWOS.

9.6 Thuisbasis en bruisend

De nieuwe voorziening is straks de thuisbasis voor gebruikers, vrijwilligers en professionals. Het vrijwilligerscafé, dat in combinatie met een 'huiskamer' een plek krijgt in de nieuwe voorziening is het centrale punt. Het is de plek waar nieuwe ideeën worden geboren.

9.7 Vooruitkomen

Vooruitkomen in de nieuwe voorziening vindt onder meer plaats doordat in de voorziening ook geleerd kan worden in de zin van educatie, cultuur en kunst, lezen en literatuur, ontmoeting en debat, kennis en informatievoorziening. Maar vooruitkomen betekent ook dat er een cultuur ontstaat waarbinnen het leren van anderen en het inspelen op nieuwe ontwikkelingen een belangrijke plaats inneemt. Hierbij passen ruimten in de nieuwe voorziening die open en transparant zijn.

9.8 Ongebonden

Elke organisatie en vereniging behoudt uiteraard haar eigen identiteit. Gemeenschappelijkheid ontwikkelen vindt plaats op basis van praktisch nut en de wil om tot nieuwe initiatieven te komen. Het ongebonden karakter krijgt ook uitdrukking in de architectonische stijl en de sfeer van de nieuwe voorziening.

9.9 Verbindend en regisserend

De nieuwe voorziening moet verbindend en regisserend werken ten opzichte van de verschillende organisaties en verenigingen. Het beeld van de eilanden (zie tekening pagina 15) is wat dat betreft treffend. Het betekent onder meer dat vanuit de voorziening de 'bewegwijzering' zowel figuurlijk als letterlijk naar de organisaties en verenigingen plaats moet vinden.

10 Concept sociaal-culturele voorziening Soesterberg

Gaandeweg de visievorming is er een beeld ontstaan van het concept sociaal-culturele voorziening Soesterberg:

- Onder één dak worden verschillende voorzieningen en activiteiten aangeboden door meerdere samenwerkingspartners waaronder RUM, Stichting Balans, gemeente, muziekverenigingen, toneelvereniging, DBT, Radio Soest en, indien een sporthal deel uit gaat maken van een sociaal-culturele voorziening; sportverenigingen;
- Door het toepassen van de gewenste kernwaarden en kernkwaliteiten is de voorziening meer dan alleen een plek waar ruimte wordt verhuurd aan aanbieders en gebruikers van activiteiten;
- De nieuwe voorziening is de thuisbasis voor gebruikers, vrijwilligers en professionals;
- De samenwerkingspartners ontwikkelen nieuwe ideeën waarbij ze gebruik maken van elkaars sterke punten. Het effect van de samenwerking is groter dan elk van de samenwerkende partijen afzonderlijk zou kunnen bereiken;
- Het biedt mogelijkheden voor gezamenlijke programmering van activiteiten door de verschillende aanbieders van activiteiten met behoud van eigen identiteit ;
- Het vooruitkomen krijgt een plek doordat in de voorziening geleerd kan worden;
- De voorzieningenmanager zorgt voor borging van de gewenste kernwaarden en kernkwaliteiten;
- De nieuwe voorziening moet verbindend en regisserend werken voor de verschillende organisaties en verenigingen;
- Organisatoren van het vrijwilligerscafé krijgen de kans om betrokken te blijven en te adviseren over de totstandkoming en het beheer van de voorziening;
- Binnen de cultuur van een sociaal-culturele voorziening nemen het leren van anderen en het inspelen op nieuwe ontwikkelingen een belangrijke plaats in;
- De locatie van de sociaal-culturele voorziening is centraal in het dorp met ruimte voor buitenactiviteiten;
- De ruimten in deze voorziening kunnen multifunctioneel en flexibel worden gebruikt;
- Een 'huiskamer'/gemeenschappelijke ruimte is het centrale punt binnen de voorziening;
- Vrijwilligersorganisaties kunnen gebruik maken van de diverse facilitaire functies in de sociaal-culturele voorziening;
- Het ongebonden karakter van het dorp en het vooruitkomen komen tot uitdrukking in de architectonische stijl van de voorziening en de openheid en transparantie van de binnenruimten;
- De voorziening beschikt over een aantal m² dat voldoende is om de groei in aantal inwoners op te vangen of er is rekening gehouden met uitbreidingsmogelijkheden om deze groei te kunnen opvangen.

11 Hoe nu verder

11.1 Tijdelijke opties

Vooruitlopend op een permanente sociaal-culturele voorziening is geconstateerd in de Kadernota 2012 dat ook in de tussentijd het nodige moet gebeuren om sociaal-culturele activiteiten in Soesterberg voortgang te kunnen laten hebben. Er wordt gewerkt aan een voorstel voor (een) tijdelijke voorziening(en) waarvoor, indien nodig bij de begroting 2012 extra middelen gevraagd zullen worden.

Tevens zal in dit voorstel aandacht worden besteed aan mogelijkheden om het netwerk te verstevigen van professionele aanbieders van sociaal-culturele activiteiten in Soesterberg.

Doel van het verstevigen van dit netwerk kan zijn het vinden van elkaars raakvlakken en verschillen. En onderzoeken op welk gebied meer samenwerking tussen deze aanbieders een meerwaarde oplevert voor het sociaal-culturele werk in Soesterberg.

11.2 Permanente opties

Thema's

Om meer zicht te krijgen hoe beheer en organisatie kan plaatsvinden in een sociaal-culturele voorziening in de toekomst is het wenselijk om te leren van gemeenten waar een dergelijke voorziening al operationeel is.

De gemeente organiseert daarom een excursie naar diverse sociaal-culturele voorzieningen. Bij voorkeur in de regio passend bij de schaal van Soesterberg. De verkregen informatie kan input geven voor het verder uitwerken van de thema's:

- Beheer en exploitatie
- Organisatievorm
- Programmering van activiteiten en ruimtegebruik
- Samenwerking

Deelnemers

De volgende partijen worden uitgenodigd om mee te denken over de bovengenoemde thema's:

- Woningcorporatie
- Basisscholen
- Sportverenigingen
- SWOS
- Stichting RUM (bibliotheek)
- Stichting Balans
- Gemeente Soest (dienstverlenende activiteiten)
- Muziekverenigingen
- Dorp Beheer Team
- Radio Soest
- Toneelvereniging
- Organisatoren Vrijwilligerscafé
- Stichting Dorpshuis
- IJsvereniging

Samenwerkingsovereenkomst

Deze fase wordt afgesloten met een samenwerkingsovereenkomst. Hiermee geven partijen aan dat zij zich willen committeren aan een aantal afspraken over beheer en exploitatie, organisatievorm, programmering van activiteiten, ruimtegebruik en samenwerking.

Lijst met bijlagen

Bijlage 1	Deelnemers project visie sociaal-culturele voorziening Soesterberg
Bijlage 2	Vragenlijst
Bijlage 3	Folder visie sociaal-culturele voorziening Soesterberg
Bijlage 4	Ontwikkeling Soesterberg
Bijlage 5	Ontwikkeling huishoudens
Bijlage 6	Inventarisatie activiteiten
Bijlage 7	Sportbehoefte Soesterberg
Bijlage 8	Wensen voor activiteiten
Bijlage 9	Inventarisatie ruimte
Bijlage 10	Overzicht locaties sociaal-culturele activiteiten
Bijlage 11	Vertaling van de huidige sociaal-culturele activiteiten naar aantal m ²

Bijlage 1 Deelnemers project visie sociaal-culturele voorziening Soesterberg

Vertegenwoordigers van sport, muziek- en culturele verenigingen

Klandermans, Piet	Vredekerk
Ginkel, Marius van	Ijsvereniging
Harmsen, Harry	Popkoor Allround
Klaassen, Gerrit	Laetitia
Legierse, George	Toneelvereniging Utile Dulci
Regtien, Ed	Djembe
Klein, Paul	AGAVS
Brandes, Cor	Biljartclub de 3 Eiken
Brinkers, Cor	
Panhuyzen, Frans	COSBO/ANBO
Timmermans, Henk	v.v. Vliegddorp
Rob Ravenhorst	v.v. Vliegddorp
Schouten, Imme	Stichting Muziekkring Eemland
Aerden, Silvijn	Platform Burgerinitiatief HvS/ wnd.voorzitter stichting Dorpshuis
Esseveld, Coby van	
Heyden, Ada van der	Popkoor allround
Wirtz, Gerard	2xpress
Bruil, Marielle	DBT
Radio Soest	Fred de Leede
Lobbes, Joost	Soesterberg-live
Vliet, Jerry van	Soesterberg-live
Engelen, Jos van	GIDS netwerk
Veen, Marianne v.d.	Comite braderie Soesterberg
Meer, Astrid van der	Odeon
Sylvia Meyer	Odeon
Johanne Neerincx	Odeon

Vertegenwoordigers van organisaties op het gebied van huisvesting, onderwijs, cultuur en welzijn

Koning, Anneke	Carolusschool
Koot, Lieneke	RUM (bibliotheek)
Kalbvleesch, Monica	RUM (bibliotheek)
Groot, Tineke	Balans
Loffeld, Judith	Balans
Velzen, Marieke van	Portaal
Hoffman, Irene	SWOS
Rooijen, Ria van	SKS

Namens het bestuur van de Gemeente Soest

Rosan Coppes	wethouder welzijn gemeente Soest
--------------	----------------------------------

Medewerkers gemeente Soest

Carrien Eenhoorn	gemeente Soest
Danielle Wijnen	gemeente Soest
Dorine Bakker	gemeente Soest
Anouk Rikken	gemeente Soest
Lieke de Rond	gemeente Soest
Betty Krook	gemeente Soest

Adviseur

Hans Kars	Kars Advies
-----------	-------------

Juni 2011

Bijlage 2 Vragenlijst

1. Vragen over uw organisatie

1.1 Wat is de naam van uw organisatie.

1.2 Sinds welk jaar is uw organisatie actief in Soesterberg.

1.3 Graag aankruisen wat van toepassing is op uw organisatie:

- ☐ Organisator van sociaal-culturele activiteiten
- ☐ Eigenaar van een pand waar sociaal-culturele activiteiten plaatsvinden
- ☐ Beheerder van een pand waar sociaal-culturele activiteiten plaatsvinden
- ☐ Huurder van een ruimte (binnen) waar sociaal-culturele activiteiten plaatsvinden
- ☐ Huurder van een ruimte (buiten) waar sociaal-culturele activiteiten plaatsvinden
- ☐ Gebruiker van een ruimte waar sociaal-culturele activiteiten plaatsvinden

2. Activiteiten

Welke sociaal-culturele activiteiten in Soesterberg organiseert uw organisatie en met welke frequentie, voor welke doelgroep en hoeveel personen doen er mee aan een activiteit. Gaat het om activiteiten alleen voor leden of voor alle Soesterbergers.

Activiteit	voor leden	voor alle Soesterbergers	wekelijks	maandelijks	jaarlijks	jeugd leeftijd 12 plus	jeugd leeftijd 12 min	alle leeftijden

3. Ruimtegebruik

Van welke ruimte(n) maakt u gebruik voor het organiseren/uitvoeren van sociaal-culturele activiteiten.

Naam ruimte	Straat en huisnummer

4. Vierkante meters

4.1 Hoeveel ruimte, uitgedrukt in vierkante meters, heeft uw organisatie tot haar beschikking voor het uitvoeren/organiseren van sociaal-culturele activiteiten.

4.2 Is dit voldoende ?

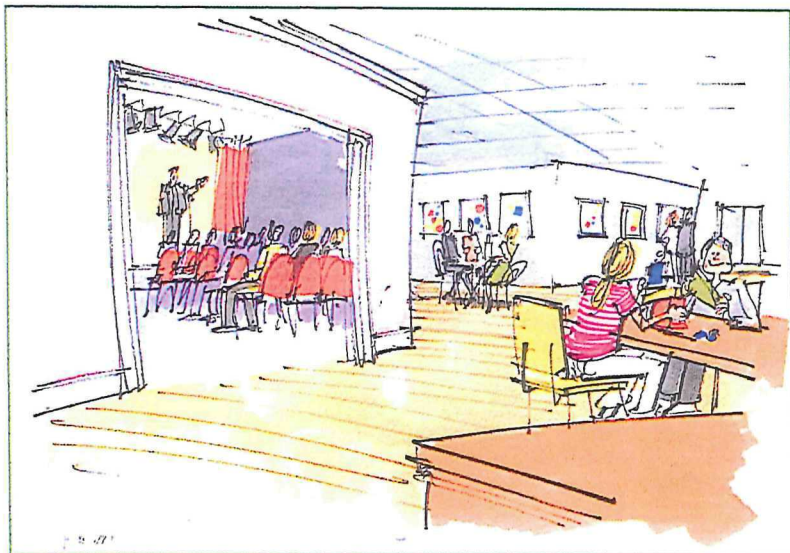
- ☐ Ja
- ☐ Nee, want

5. Samenwerking

Zijn er organisaties met wie u nauw samenwerkt als het gaat om sociaal-culturele activiteiten. Zo ja, geef dan aan om welke organisaties het gaat:

visie sociaal culturele voorziening Soesterberg

Het doel

Het uiteindelijke doel is dat het dorp zijn activiteiten kan doen. Dat er voor iedereen plek is waar iedereen zich thuis kan voelen. Dat het dorp gezamenlijk aan de slag gaat. Dat de culturele, sociale, muzikale en sportieve activiteiten omarmd worden door alle bewoners van Soesterberg, jong en oud. Hoe en waar dit gaat gebeuren, dat zal de komende tijd moeten blijken. Duidelijk is de wens van de deelnemers voor een centrale plek in het dorp. Het liefs alles zoveel mogelijk bij elkaar.

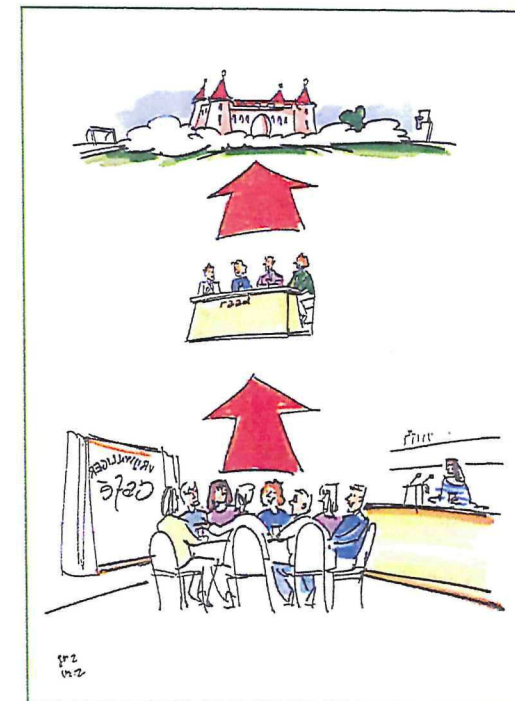
In de eerste maanden van 2011 is gewerkt aan een visie op een sociaal culturele voorziening in Soesterberg. Vertegenwoordigers van verenigingen en organisaties in Soesterberg hebben samen met de gemeente Soest nagedacht over de toekomstige sociaal culturele voorzieningen.

De toekomst

Tijdens vier bijeenkomsten is gesproken over dromen, wensen, huidig gebruik en de toekomst van sociale, culturele, sportieve en muzikale activiteiten in Soesterberg. Veel verschillende mensen, van verschillende verenigingen, met verschillende doelen en meningen. Toch is er een gezamenlijk beeld van hoe een sociaal culturele voorziening eruit moet zien en welke activiteiten er moeten zijn.

Huidige situatie

Ook de huidige situatie in Soesterberg is aan bod gekomen tijdens de bijeenkomsten. Zo is er onder andere gesproken over ruimtegebruik door verschillende activiteiten en initiatieven. Hoewel een toekomstige voorziening hier een oplossing voor moet gaan bieden is het nodig actie te ondernemen om tot die tijd te zorgen dat activiteiten zo goed mogelijk doorgang kunnen vinden.

GEMEENTE
SOEST

De huidige situatie

Op dit moment zijn er veel verenigingen en organisaties actief in Soesterberg. Maar ze zijn vooral op zichzelf met eigen activiteiten bezig. Voor het dorp is het

van belang om bruggen te bouwen tussen de verenigingen en organisaties. Er zijn er al een paar, anderen zijn in 'aanbouw'. Er moet gekeken worden naar het grote geheel, naar de overkoepelende belangen. Samen sterk voor het dorp Soesterberg.

Resultaat

Naast een rapport hebben de gesprekken al een concreet, resultaat opgeleverd. De oprichting van het vrijwilligerscafé Soesterberg. De duizendpoot symboliseert het vele werk van de vrijwilligers en de diverse taken die 'hoog gehouden' moeten worden. Het vrijwilligerscafé is een platform dat zorgt voor de verbinding tussen al die enthousiaste vrijwilligers in het dorp. Het café wil activiteiten op elkaar afstemmen, samen werken en gebruik maken van elkaars kracht. Eens per drie maanden is er een avond voor vertegenwoordigers van alle verenigingen en sociaal culturele organisaties. Een van de eerste acties is dat zij samen een activiteitenkalender maken voor het dorp.

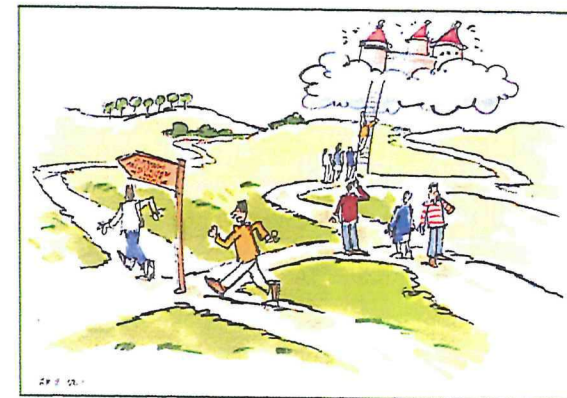
Sterk, positief en vooruit kijken

Deze dame staat symbool voor het Soesterberg van de toekomst. Stralend, krachtig en vol vertrouwen de wereld in. Positief vooruitkijkend. De deelnemers delen deze positieve insteek. We willen het beste voor ons dorp en samen kunnen we er iets van maken.

De toekomst

De wil is er, de juiste instelling is er, samen willen we er voor gaan. Maar hoe gaat dit in de praktijk? Het vrijwilligerscafé is aan de gang. Elke drie maanden zullen we bij elkaar komen. Een eigen sociaal cultureel centrum in het dorp is nog even toekomstmuziek. De wensen zijn nu beschreven, die gaan nu vertaald worden naar de thema's beheer en exploitatie, organisatievorm, activiteitenprogramma en ruimtegebruik. De tekening laat al zien dat voordat er echt concreet een resultaat te zien is, er nog verschillende wegen bewandeld moeten worden.

Bijlage 4. Ontwikkeling Soesterberg.

Waar nu Soesterberg ligt, waren rond 1600 alleen stuifzanden, heidevelden en bossen. Het was het gebied waar in 1601 de laatste Nederlandse wolf werd gevangen. Er was toen nog niets dat aan een dorp deed denken.

Soesterberg dankt zijn ontstaan en groei aan infrastructurele ingrepen in het landschap. Allereerst werd in 1652-1653 dwars over de woeste gronden de Amersfoortseweg aangelegd, een zandweg van Amersfoort naar Utrecht die in 1808/1809 werd bestraat. Op bepaalde plekken langs deze weg, bouwden marginalen en keuters een bestaan op; dit was het allereerste begin van Soesterberg.

In 1786 telde 'Achter de Berg' 116 inwoners. Men stond bekend als struikrovers en gauwdieven, en er deden allerlei verhalen over beroving en moord de ronde. In 1837 worden er een katholieke parochie en een openbare lagere school gesticht. Bij Koninklijk besluit werd in dat jaar bepaald dat het zuiden van de gemeente Soest de naam Soesterberg moest dragen. In 1900 telde Soesterberg ongeveer 300 inwoners.

Soesterberg ging pas echt groeien na aanleg van 'de vliegheide'. In 1910 werd bij Soesterberg een vliegstrip aangelegd, wat vanaf 1913 uit zou groeien tot een militair vliegveld. In de periode 1954-1994 was er een squadron Amerikaanse jachtvliegtuigen gestationeerd. Dit zorgde voor vestiging van zo'n 1200 militairen, die 2.000 gezinsleden lieten overkomen. In sociaal opzicht waren het de keuters, de militairen en de Amerikaanse expats die de samenleving in Soesterberg in de verschillende perioden hebben gevormd.

Amersfoortseweg

De huidige Amersfoortseweg gaat terug op de brede zandweg die in 1652-1653 werd aangelegd. Een weg van ruim 60 meter breed, in die tijd een weg met allure, de grootste weg in de noordelijke Nederlanden. Bij de aanleg werd de grond aan weerszijden van het tracé verdeeld in vakken van 376 meter breed en 188 meter diep. Tussen de vakken kwamen *sorties*, lanen die de achterliggende woeste gronden toegankelijk hielden.

De vakken werden gratis uitgegeven, mét de verplichting de corresponderende weggedeelten te onderhouden. Wie een landhuis langs de weg bouwde, mocht de vakken aan weerszijden van de weg driemaal zo diep maken. Rijke stedelingen probeert men zo te verleiden hier landhuizen met tuinen aan te leggen. Ook nu nog is de structuur van vakken en *sorties* goed zichtbaar. Na 1850 worden kloosters, kazernes, tehuizen, gestichten, een woonwagenkamp en villaparken in de verschillende vakken gebouwd.

Vak 15 lag deels op Zeister, deels op Soests grondgebied. Hier werd een landhuis gebouwd dat vanaf ongeveer 1740 bekend werd onder de naam Sterrenberg. Bedoeld werd Groot-Sterrenberg, dat na de oorlog wegens de bouwvallige staat werd afgebroken. Rond 1900 werd ook Klein-Sterrenberg gebouwd.

Tot de aanleg van de A28 (1973-1986) was de Amersfoortseweg één van de belangrijkste wegen van Utrecht naar het oosten van het land. In 1972 kwam er een halve rondweg rond Soesterberg, waardoor de Rademakerstraat werd ontlast.

Vliegveld

In 1886 bepaalde de Markenwet dat alle gemeenschappelijke gronden overgingen naar de gemeenten. In de periode 1900-1920 verkocht de gemeente gronden t.b.v. militaire doeleinden. Daarnaast werd actief grond uitgegeven als bouwterreinen.

In 1910 kwam de Haagse automobielmaker J.F. Verwey naar Soesterberg. Op de heide was een vliegstrip aangelegd, en Verwey wilde hier aan rijke geïnteresseerden vlieg-demonstraties geven, en een vliegtuigindustrie stichten. Een jaar later was de fabriek echter failliet. Een andere vliegtuigbouwer trok in de hallen, maar deze vertrok in 1914 naar Amsterdam.

In 1913 werd de LVA, de militaire Luchtvaartafdeling (LVA), gesticht. Soesterberg was voor de LVA tot in de jaren dertig het enige eigen vliegveld. In het korte burgerluchtvaartavontuur was de militaire

luchtvaart uiteindelijk de grote stimulans voor de ontwikkeling van Soesterberg in de 20^e eeuw. Behalve de vliegstrip kwamen er hangars, kantoren, en een aansluiting op het spoor. Langs de Amersfoortseweg en Oude Postweg (nu: Generaal Winkelmanstraat) werden woningen voor luchtmachtpersoneel gebouwd. In 1938-1939 werd de Du Moulinkazerne aan de Amsterdamsestraat gebouwd. Pas in de tweede wereldoorlog verhardden de Duitsers de vliegstrip. De Duitsers vuurden V1's af vanaf Soesterberg. De geallieerden vernielden het gehele vliegveld in de oorlog, dat pas in 1951 geheel hersteld was. Van 1954-1994 waren er Amerikanen gevestigd. De Amerikaanse militairen die hun gezinnen lieten overkomen woonden in een speciale woonwijk, met straatnamen als Apollo, Gemini, Mercury.

Instellingen

Naast infrastructuur is ook de vestiging van tal van instellingen bepalend geweest voor de groei van Soesterberg. Kinderkolonies werden opgericht, en in 1924 kwamen de paters van St. Jan in Soesterberg wonen, om in 1926 in het huidige Kontakt der Kontinenten te gaan wonen.

In de gebouwen op het terrein van kamp Zeist, waar van 2000-2002 het Lockerbee-proces werd gehouden, en tijdelijk tot Schots grondgebied werd omgevormd, is nu een detentiecentrum gevestigd. Rond 1900 werd een terrein aan de Soesterbergseweg verkocht aan een artsenechtpaar dat er een sanatorium vestigden, het latere Zonnegloren.

Identiteit

In de jaren dertig studeerde de gemeente Soest op uitbreidingsplannen. In het uitbreidingsplan van Van Nes uit 1931 staat te lezen:

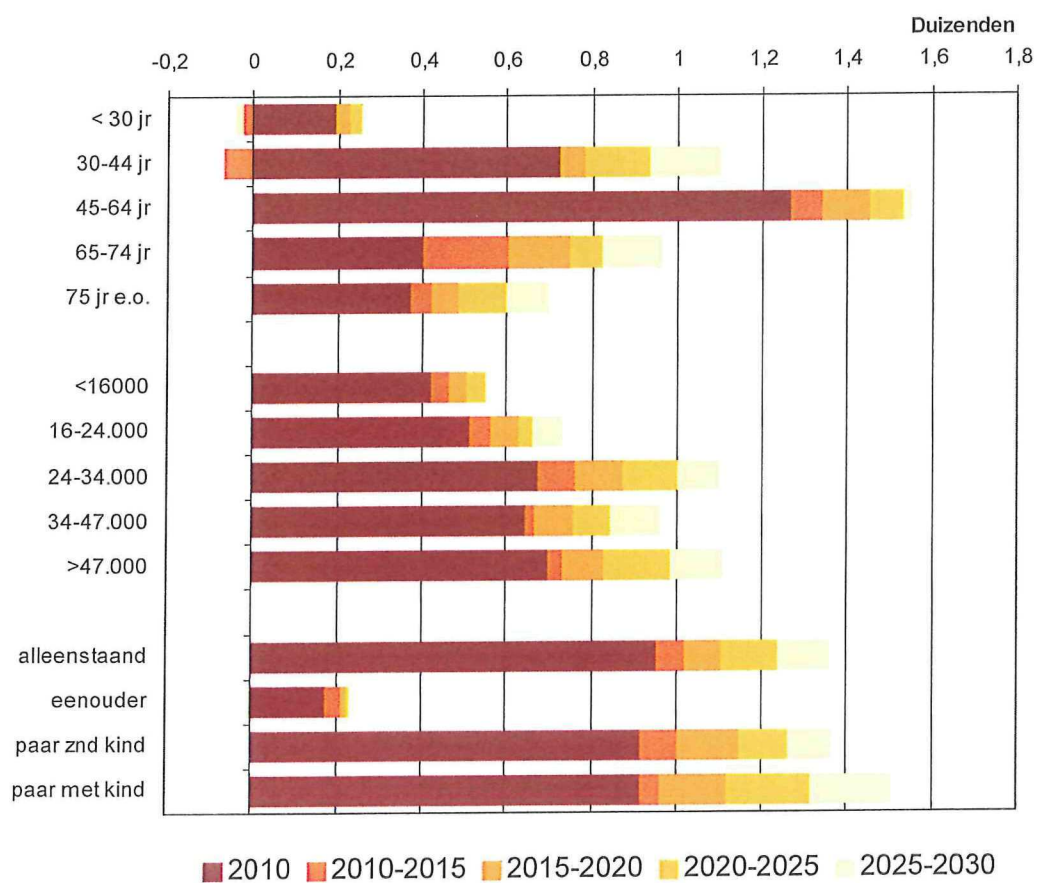
Het is moeilijk te beschrijven waarin het verschil bestaat, doch men zal moeten toegeven dat Soestdijk, Soest en Soesterberg in wezen veel verschillen. Zoo draagt Soestdijk in de dertiger jaren nog het karakter van het enigszins deftige, doch genoeglijke villadorp. Soest draagt het stempel van de landbouw en Soesterberg ligt daar als een eigen dorp tegen het vliegveld, aan welke invloed het zijn groei grootendeels te danken heeft.

In de jaren vijftig heeft de gemeente gespeeld met het idee de Verlengde Slotlaan uit Zeist door te trekken naar Soesterberg. In 1970 krijgt Soesterberg een wijkraad, wordt er een dorps huis, en het woon- en dienstencentrum De Drie Eiken geopend. In 1973 krijgt het dorp een weekmarkt.

Bijlage 5 Ontwikkeling huishoudens

Bron Woningmarktverkenning Soest ABF research ,april 2011

Soesterberg

Organisatie	Activiteit	Soort activiteit	Gebouw	Voldoende?	buiten	binnen	Doelgroep	Leeftijd	aantal deeln.	uren per week	frequentie per jaar	uren per jaar	Opp. in m2 per week	Opp in m2 1-6 keer per jaar
Regio Cultuurplein Utrecht Midden	Bibliotheekwerk	cultuur	Rademakerstraat 97			x	leden	alle leeftijden	1182	16	52	832	250	
	Circus	cultuur	Odeongebouw			x		jeugd 12	15	1	5	5		100
	Inloophouding jeugd		OBS de Starbaan			x		jeugd 12	25	2	52	104		
	Conversatieles vrouwen			nee		x		vrouwen	6	4	52	208	150	
	Samenspel ouder-kind	wezijn	Banninghal (Time Out)			x		jeugd 12 +	30	2	52	104		
	Jongerenseos					x		jeugd 12 +	15	4	6	24		80
	Bakke in de buurt		verschillende buurten		x		hele dorp	alle leeftijden	150	20	6	24		100
	Huttenbouwdorp		Evenemententerrein					jeugd 12-	30	1	1	20		3600
	Smartlappenkoor senioren	cultuur				x		senioren	12	1	52	52		
	Yoga senioren	sport				x		senioren	12	1	52	52		
SWOS	Bewegen op muziek senioren	sport				x		senioren	12	1	52	52		
	Klaverjassen/okeren senioren	cultuur				x		senioren	48	2	52	104		
	Warme maaltijd senioren	wezijn				x		senioren	40	1	52	52		
	Schilderen senioren	cultuur				x		senioren	20	1	52	52		
	Bridgeclub senioren	cultuur				x	leden	senioren	90	4	52	208		
	Line Dance senioren	sport				x		senioren	14	1	52	52		
	Vrij bridgoklaverjassen senioren	cultuur	Drie Eiken OC			x		senioren	30	2	52	104	310	
	Stoeten senioren	sport		ja		x	hele dorp	senioren	24	1	52	52		
	Korfbal senioren	sport				x		senioren	24	1	52	52		
	Volksdansen senioren	cultuur				x		senioren	12	1	52	52		
Anbo/Cosbo afdeling Soesterberg	Bildaren senioren	cultuur				x	leden	senioren	8	2	52	104		
	Tai Chi Quan senioren	sport				x		senioren	12	1	12	12		
	Bingo senioren	cultuur				x	hele dorp	senioren	80	2	12	24		
	Dansen senioren	sport				x		senioren	30	1	26	26		
	Lezingen senioren	cultuur				x		senioren	55	2	5	10		
	Gym senioren	sport	Banninghal			x		senioren	30	2	52	104	600	
	Dierbè-lessen		Odeongebouw			x	leden	alle leeftijden	18	2	52	104	150	
	Dierbè-uitvoeringen		wisselend			x		alle leeftijden	150	2	3	6		150
	Concert		Hilton Hotel Soestduinen		x	x	hele dorp	alle leeftijden	40	4	8	32		40
	Muziekrepertories orkest		Odeongebouw			x		alle leeftijden	150	4	8	32		250
Muziekkring Eemland	Concert orkest		Vredkerk/Cabrio/Hilton			x	leden	alle leeftijden	50	35	52	1820	150	
Odeon Muziekvereniging	Muziekoptredens Soesterberg live	cultuur	Banninghal (Time Out)	nee		x	hele dorp	alle leeftijden	150	4	3	12	250	
Soesterberg Live						x		16+	45	4	6	24	80	
Jongerenmuziekgroep 2XPRESS	Muziekrepertories jongeren		LTV-tennis	ja		x	leden	jeugd 12 +	11	4	52	208	100	
Popkoor Allround	Bandzangrap		Clubhuis Allround	nee		x	leden	alle leeftijden	45	2	52	104	100	
Protestantse Gemeente Soesterberg	Koorrepertities					x		alle leeftijden	45	4	4	16		150
	Optreden koor					x	hele dorp	alle leeftijden	10	2	52	104	130	
	Inloophouding alleengaanden	wezijn	Vredkerk			x		jeugd 12-	onbekend	3	52	156	35	
	Feestavonden kantine	cultuur	VV Vliegendorpkantine			x	leden	senioren	24	2	12	24		200
VV 't Vliegendorp	Jeugdclub kerk					x		jeugd 12+	80	4	12	48		
	Familietoernooi voetbal		voetbalvelden Kerklaan		x			alle leeftijden	150	8	1	8		15000
	Jeugdtoernooi voetbal			ja	x		jeugd 12- en 12+	jeugd 12- en 12+	110	8	1	8		
AGAVS	Schoolvoetbaltoernooi	sport	Banninghal			x		jeugd 12-	220	7	1	7		1200
	Straatvoetbaltoernooi					x		jeugd 12+	60	8	1	8		
Soesterberg Zomerfestival	Volleybal Koningsmedaai					x		alle leeftijden	80	8	1	8		3600
Oranjescomité	Zomerfestival	cultuur	Evenemententerrein		x			onbekend	onbekend	8	1	8		3600
ijvereniging	Schaatsen, skeeleren, tafeltennis, jeu de boules, knutselclub, etc.	sport			x			alle leeftijden	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend		3600

*In dit overzicht staan sportverenigingen vermeld die naast trainingen/toernooien voor leden ook evenementen voor alle inwoners van Soesterberg organiseren.

Bijlage 7 Sportbehoefte Soesterberg

Aannames:

- Het aantal huishoudens in Soesterberg neemt toe van 2930 in 2011 tot 4380 in 2020;
- Er is sprake van een gelijkmatige bevolkingsopbouw en -groei, deze groei vertaalt zich in een gelijkmatige ledengroei over de diverse sportverenigingen. Het aantal jeugdleden stijgt evenredig met het aantal senioren;
- Formaat zaalruimte huidige Banninghal: 28x44x7
- Formaat zaalruimte nieuwe Banninghal: 28x48x7
- Draagvlakcijfer binnensportaccommodaties: per 15.000 inwoners 1 sporthal
- Tennis: per 90 spelers 1 baan (verlicht)
- Voetbal: gemiddelde elftal seniorenteam: 14 en jeugdteam 10 spelers;
- Bron aantal leden sportverenigingen: passe-partoutopgaven jaar 2010
- Geen rekening is gehouden met toe- of afname van populariteit van een sport en de consequenties hiervan voor het ledenaantal;
- Capaciteit sporthal Banninghal: 3524 uur (1040 uur bewegingsonderwijs + 2484 uur sport)

Buitensport

Vereniging	Aantal leden 2010	% inwoners dat sport beoefent	Aantal leden 2020	Toename	capaciteits behoefte 2010	capaciteit 2011	capaciteits-behoefte 2020
v.v. 't egdorp (voetbal)	239	3,8	349	110	1,89 veld	2 velden (1 kunst + 1 natuur)	3,14 veld
gebruikt in intermaant- ruimte de Banninghal*							
Ltv Soesterberg (tennis)	414	6,6	604	190	4,6 banen	7 banen	6,7 banen
gebruikt in intermaant- ruimte de Banninghal*							

*Het uitgangspunt dat de gemeente nu hanteert voor het verdelen van de zaalruimte is dat sportverenigingen die competitie spelen in de winter voorrang hebben op sportverenigingen die dat niet doen.

Binnensport

Sporthal wordt gebruikt voor:

- a. bewegingsonderwijs (wettelijke zorgplicht m.u.v. MBO en HBO);
- b. verenigingssport (maatschappelijke verantwoordelijkheid, faciliteren: 'het gelegenheid geven tot sportbeoefening') en sportstimuleringsactiviteiten w.o. combinatiefunctionaris (BSO-sportactiviteiten).

- Ad b. - verschillende sporten kennen verschillende veldafmetingen + obstakelvrije uitloopp ruimte
- door uit te gaan van een sporthal met afmetingen van minimaal 28x48m kunnen in principe alle balsporten worden gefaciliteerd.
 - Bij nieuwbouw gaan we uit van de capaciteitsbehoefte voor de komende 40 jaar (levenscyclusbenadering)
 - Op basis van draagvlakcijfer 1 sporthal per 15.000 inwoners volstaat 1 sporthal tot 2020.

Vereniging	Aantal leden 2010	% inwoners dat sport beoefent	Aantal leden 2020	Toename leden
B.C. Badso	167	2,6	244	77
A.G.A.V.S.	113	1,8	165	52
Show- en twirlteam	37	0,6	54	17
Combisport-vereniging Laetitia	89	1,4	130	41
totaal	406	6,4	592	186

Bijlage 8 Wensen voor activiteiten

Buitenactiviteiten zoals: (bouw)speeltuin, schaatsen, skaten, karten, zeepkistenrace.

Culturele activiteiten zoals filmavonden.

Ontmoetingsactiviteiten in een café dat wordt geleid door mensen met een beperking (Abrona ?) of het organiseren van culturele maaltijden.

Bingo.

Lezingen.

Beeldende vorming

Computer/video/film/fotografie.

Creatieve vrijetijdsbesteding.

Culinaire workshops.

Kunst en cultuur: lezingen/concerten/tentoonstellingen.

Muziek/dans/theater (beoefening jong en oud).

Mode/uiterlijke verzorging.

Persoonlijke ontwikkeling.

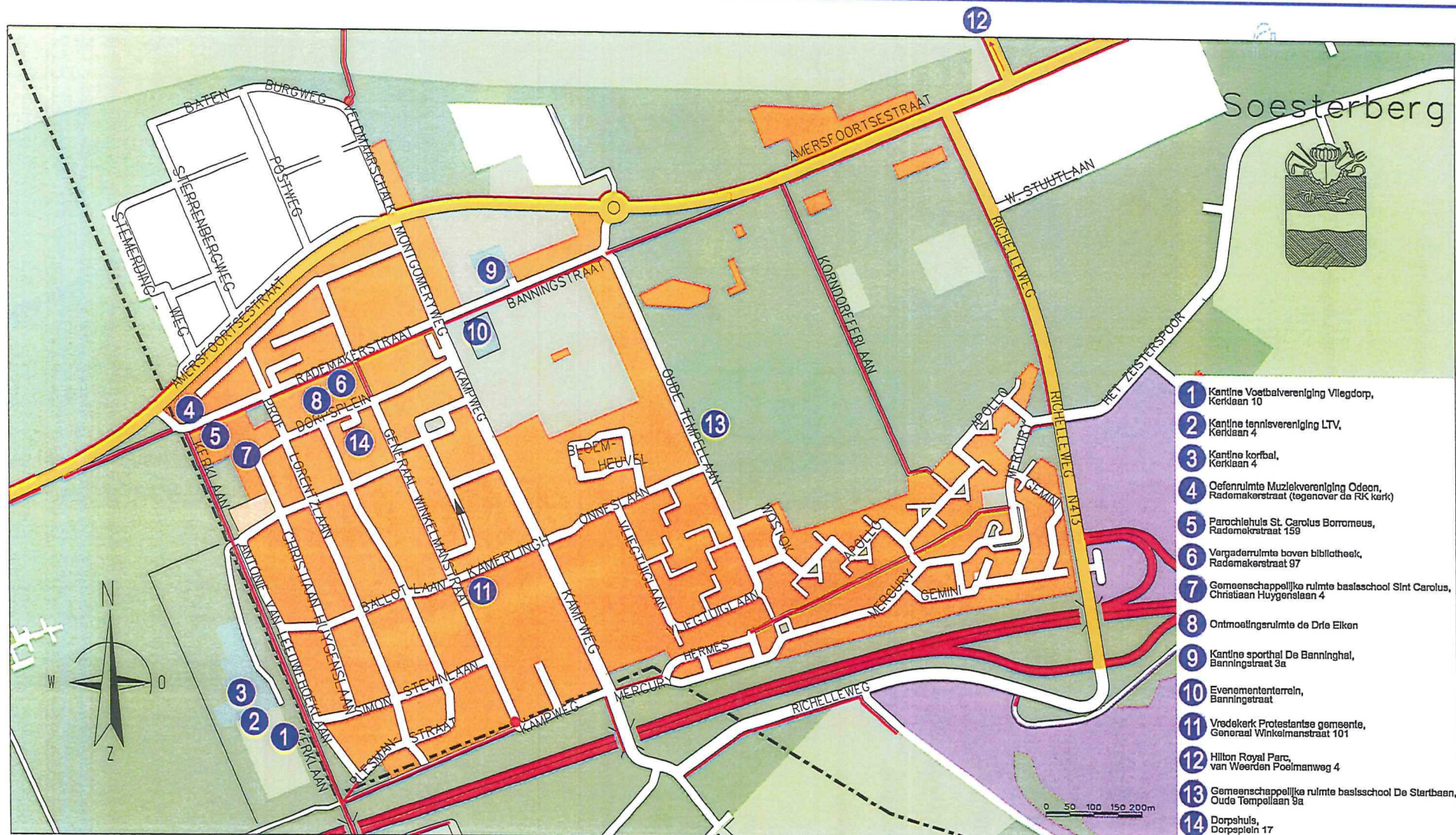
Taalcursussen.

Spirituele workshops.

Ouder/kind/opvoeding.

Sport/spel/ontspanning.

OVERZICHT LOCATIES SOCIAAL CULTURELE ACTIVITEITEN

numme	Gebouw	Adres	Contactpersoon	Zaal	Huurprijs	Opp in m2	ma		di		wo		do		vrij		za		zon		Bijzonderheden	
							o	m	o	m	o	m	o	m	o	m	o	m	o	m		o
1	Voetbalvereniging 't Vliegendorp	Kerklaan 10	Henk Timmerman 0346-352703	Kantine	geen	200															In overleg zijn er structurele en incidentele activiteiten mogelijk. Beheerder aanwezig. Nieuwe sportkantine/kleedkamers worden eind 2011 opgeleverd.	
2	LTV Kerklaan	Kerklaan 4	gemeente Soest, 035-6093411	Kantine etage	in overleg	100			nb		nb		nb		nb			nb	nb		Beschikbaar tot 1 maart 2012. Bovenruimte, toegang via trap. Traplift aanwezig. Bar en pantry beschikbaar. Geen beheerder aanwezig.	
3	KVO Kerklaan	Kerklaan 4	gemeente Soest, 035-6093411	Kantine etage	in overleg	100						nb	nb					nb		nb	In overleg zijn er structurele en incidentele activiteiten mogelijk. Bovenruimte, toegang via trap. Traplift aanwezig. Bar en pantry beschikbaar. Geen beheerder aanwezig.	
4	Odeon	Rademakerstraat (tegenover de RK kerk)	Paul Knoops 0346-353551	Repetitieruimte	in overleg	150			nb	nb	nb		nb	nb		nb		nb	nb		In overleg beschikbaar voor incidentele activiteiten. Muziekinstrumenten staan permanent in de repetitieruimte. Geen beheerder aanwezig.	
5	Parochiehuys R.K. kerk Sint Carolus Borromeus	Rademakerstraat 159	Henny Klein Hofmeijer, 0346-352247	Vergader-ontmoetingsruimte	in overleg	150				nb								nb		nb	In overleg zijn er structurele en incidentele activiteiten mogelijk in de ruimte boven. Ruimte begane grond alleen voor incidentele activiteiten beschikbaar. Beheerder aanwezig	
				Vergader-ontmoetingsruimte etage	in overleg	100																
6	Ruimte boven de bibliotheek	Rademakerstraat 97	gemeente Soest, 035-6093411	Vergader-ontmoetingsruimte etage	in overleg	40								nb							Gemeente Soest na overleg met beheerder van het pand(RUM) welke niet-commerciële activiteit hier kan plaatsvinden. Geen beheerder aanwezig.	
7	St. Carolusschool	Christiaan Huygenslaan 4	Anneke Koning , 0346-351337, algemeen@st-carolusschool.nl	Centrale hal	geen	100															In overleg beschikbaar als repetitieruimte voor toneelvereniging. Gymzaal 1 keer per jaar te gebruiken voor toneelvoorstelling, sleutelbeheer in overleg met school, schoon achterlaten.	
8	De Drie Eiken	Dorpsplein 18	Irene Hoffman 0346-351402	Ontmoetingsruimte	nvt	310		nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	In gebruik door SWOS voor activiteiten voor ouderen. Niet beschikbaar voor andere activiteiten.	
9	Time Out Banninghal	Banningstraat 3 a	Jan Boute, Stichting Balans 06-40119300	Kantine	geen	100			nb		nb	nb		nb	nb		nb		nb		Beschikbaar voor incidentele en structurele activiteiten. Beheerder aanwezig.	
10	Evenemententerrein	Banningstraat	Jan Boute, Stichting Balans 06-40119300	nvt	nvt																Het sport- en spelterrein (ijsbaan) wordt beheerd door de Stichting Balans	
11	P.C. Vredekerk	Generaal Winkelmanstraat 101	beheer@pknoesterberg.nl	Ontmoetingsruimte (Kerkzaal)	175,- (exl orgel en organist)	325														nb	nb	In overleg zijn er structurele en incidentele activiteiten mogelijk, beheerder aanwezig. Ontmoetingsruimte en kerkzaal alleen voor incidentele activiteiten beschikbaar.
				Vergaderruimte (Consistorie)	30,-	34																
				Ontmoetingsruimte	75,- (40,- voor leden)	128																
				Vergaderruimte (Kruiszaal)	40,-	33	nb						nb									
12	Club Wellness	Van Weerden Poelmanweg 4	Frederique Poelman, 035-6038383	Vergaderruimte		38															In kader van maatschappelijk ondernemen is er incidenteel, in overleg, ruimte beschikbaar in het weekend. Geen huur, wel consumpties etc. afnemen.	
				Grote zaal		250																
13	Basisschool de Startbaan	Oude Tempellaan 9 a	John Jansen, 0346-353058, info@destartbaansoesterberg.nl	Centrale hal en klaslokaal	in overleg	100		nb	nb		nb	nb		nb	nb		nb	nb	nb	nb	Beschikbaar in de avonduren.	
14	Dorpshuis augustus 2011	Dorpsplein 17																			Niet in gebruik als dorpshuis	
																					nb= niet beschikbaar	

Bijlage 11 Vertaling huidige sociaal- culturele activiteiten naar aantal m²

Sociaal culturele activiteiten en ruimtegebruik (binnen)	Optie 1:			Optie 2: excl. AGAVS, Vliegdonp, Odeon, Vredekerk, SWOS			Optie 3: excl. AGAVS, Vliegdonp, Odeon, Vredekerk		
	m ² wekelijks	50 % groei	m ² 1-6 keer per jaar	m ² wekelijks	50 % groei	m ² 1-6 keer per jaar	m ² wekelijks	50 % groei	m ² 1-6 keer per jaar
Activiteiten:									
muziek	380	570	250	230	345	250	230	345	250
bibliotheekwerk + dienstverlening gemeente	250	250		250	250		250	250	
activiteiten voor kinderen en volwassenen	315	475	1380	150	225	80	150	225	80
activiteiten voor ouderen	310	465					310	465	
Oppervlakte totaal:	1255	1760	1630	630	820	330	940	1285	330